

WIADOMOŚCI
O TEJ ZBRODNI
ZAPOMNIEĆ NIE
WOLNO STR. 2-3

WEEKEND W REGIONIE
ŚWIĘTO PŁONÓW
W TRZANOWICACH
STR. 4

SPORT
NA TAFLI
MALOWANE
STR. 7

Wielkie serce dla powodzian

WYDARZENIE: Dwa samochody załadowane artykułami spożywczymi, sprzętem do sprzątania i osuszania, środkami czystości i dezynfekcyjnymi wyjechały z Piosku do Karlovic położonych w Jesionikach, gdzie fala powodziowa doszczętnie zniszczyła wiele domostw. W akcję pomocy włączyli się mieszkańcy Piosku, Bukowca, Piosecznej, Mostów koło Jabłonkowa, Jabłonkowa oraz członkowie MK PZKO w Piosku.

• W Karlovicach mieszkańcy stracili cały swój dobytek. Wodny żywioł niszczył wszystko. Fot. MARCELA SZKANDERA

Łukasz Klimaniec

Jedną z miejscowości mocno dotkniętych przez powódź są Karlovice. Płynąca przez tę wioskę rzeka Opawa zalała okoliczne domostwa pozbawiając ludzi warunków do życia. Na zdjęciach widać ogrom tragedii spowodowanej przez żywioł.

– Rzeka na tyle się wylała, że z szerokości 20 metrów zrobiło się 500-600 metrów. Nurt był bardzo silny i woda właściwie pozbierała

ludziom domy. To znaczy one stoją, ale nie wiemy, w jakim są stanie, czy nie trzeba będzie ich rozebrać po osuszeniu – wyjaśnia Marcela Szkandera z Piosku, która zorganizowała akcję pomocy. W Karlovicach mieszka jej siostra Krysią. To ona zadzwoniła z prośbą o pilną pomoc, bo mieszkańcy zostali pozbawieni prądu, wody w kranach i kanalizacji.

Pani Marcela przyznaje, że liczył się czas. Rozesłała więc SMS-y i odzew był natychmiastowy. Zbiórka rozpoczęła się we wtorek, a już w środę do Karlovic wyjechały dwa samochody załadowane m.in. artykułami spożywczymi, sprzętem do sprzątania i osuszania, środkami czystości i dezynfekcyjnymi. Wśród sprzętu było m.in. około sto łopat potrzebnych do sprzątania, wiadra, agregaty prądotwórcze, osuszacze oraz 20 campingowych toalet.

– Jestem pod wielkim wrażeniem, bo dobroć ludzi jest niesamowita. Solidarność jest tak wielka, że potrafimy zorganizować to, czego potrzebują w Karlovicach – przyznaje Marcela Szkandera.

– Jestem pod wielkim wrażeniem, bo dobroć ludzi jest niesamowita. Solidarność jest tak wielka, że potrafimy zorganizować to, czego potrzebują w Karlovicach – przyznaje Marcela Szkandera.

Ciąg dalszy na str. 3

Ruch ANO wygrał wybory wojewódzkie

Ruch polityczny ANO 2011 wygrał wybory do Rady Województwa Morawsko-Śląskiego. Zdobył 47,22 proc. głosów i 35 mandatów z 65. Rywali pozostawili daleko w tyle. ANO wygrało wybory w 10 z 13 województw Republiki Czeskiej.

• Głosowanie w Cierlicku. Fot. DANUTA CHLUP

Danuta Chlup

Dругie miejsce (14,67 proc. i 11 mandatów) zdobyła w województwie morawsko-śląskim koalicja Starostové a Osobnosti pro kraj na czele z Ivo Vondrákiem, trzecie (13,69 proc. i 10 mandatów) koalicja SPOLU MSK. Pięciu radnych będzie miała koalicja STAČILO! KSČM i ČSNS (7,40 proc. głosów), czterech koalicja SPD, Trikolora i PRO (6,41 proc. głosów).

W powiecie karwińskim ANO zdobyło jeszcze większy odsetek głosów niż wynosi średnia wojewódzka (54,43 proc.), we frydecko-misteckim mniejszy od średniej (42,31 proc.).

Obecny hetman Josef Bělca także po wyborach najprawdopodobniej pozostanie na stanowisku. Pomimo że liczba mandatów zdobytych przez ruch ANO umożliwia mu samodzielne rządzenie województwem, Bělca w sobotniej rozmowie z Czeskim Radiem nie wykluczył rozmów koalicyjnych.

– Przez dwie kadencje mieliśmy dobrze działającą koalicję. Oczywiście będziemy rozmawiali z wszystkimi. Ale jeżeli jest tu partner koalicyjny, z którym współpracowaliśmy przez dwie kadencje, można zakładać, że mamy punkty styczne – powiedział w wywiadzie. Przypomnijmy, że koalicja składała

się z ANO, ODS+TOP 09, KDU-ČSL i ČSSD (ostatnia z tych partii nie dostała się obecnie do Rady Województwa). Zastępcą hetmana ds. szkolnictwa był Stanislav Folwarczny, radny ODS. Po wyborach, które zakończyły się w sobotę, ponownie zasiądzie on w Radzie Województwa.

W wyborach do jednej trzeciej Senatu RC w okręgu wyborczym 74, obejmującym miejscowości Bogumín, Hawierzów, Lutynia Dolna, Pietwałd i Rychwałd, w pierwszej turze został senatorem burmistrz Bogumina Petr Vícha, kandydat SOCDEM+ANO, który był w Senacie także w kończącej się kadencji. Zdobył 13,2 tys. głosów (58,33 proc.), triumfował we wszystkich miejscowościach. Drugi najwyższy wynik osiągnął zastępca prezydenta miasta Hawierzowa Bogusław Niemiec (kandydat KDU+ODS+TOP09), ze zdobyczą 4,3 tys. głosów (19,16 proc.). Na kolejnych miejscach uplasowali się: Pavel Staněk (SPD+Trikolora), Karel Světnička (Švýcarská demokracie) i na ostatnim miejscu Karel Volný z ČSSD. Frekwencja w tym okręgu wyborczym wyniosła 26,04 proc. Również w okręgu 71 – Ostrawa-Miasto wyłoniono senatora w pierwszej turze. Martin Bednář z ANO zdobył tam 51,84 proc. głosów. Do wyborów poszło 27,27 proc. osób uprawnionych do głosowania.

ZDANIEM... Łukasza Klimañca

klimanec@glos.live

Ladies and gentlemen... będę mówił po polsku, bo chcę powiedzieć to, co myślę, a myślę zawsze po polsku – pamiętny początek przemowy Andrzeja Wajdy odbierającego w 2000 roku Oscara za całokształt twórczości zakołała mi w głowie podczas słuchania muzyki. Polskiej muzyki. Akurat w piątek ukazała się płyta niezwykłego duetu – Katarzyny Nosowskiej (wokalistki zespołu „Hey”) i Błażeja Króla, który od kilku lat z powodzeniem realizuje się w solowej karierze. Nie będę próbował Państwu jej recenzować, bo to nie moja rola, powiem tylko, że płyta „Kasia i Błażej” (taki nosi tytuł) to świetny materiał pod względem muzycznym i tekstowym. Któryś z muzycznych ekspertów powiedział nawet, że nawet jeśli Nosowska i Król nie zdecydowałiby się czegoś wspólnie napisać i zaśpiewać, to trzeba byłoby ich do tego nakłonić. Zresztą, wystarczy posłuchać choćby singla „Można”, aby się o tym przekonać. Naprawdę ładny kawałek.

Słowa Andrzeja Wajdy z ceremonii rozdania Oscarów przypomniatę sobie jednak nie bez powodu. Otóż złapałem się na tym, że głosząc na listę piosenek w pewnym radiu zdecydowanie preferuję zwykle polskojęzyczne utwory. Jest w zestawie sporo dobrych anglojęzycznych piosenek wybitnych twórców, jak Nick Cave, Sting, Mark Knopfler czy Billie Eilish, ale... myślę po polsku, mówię po polsku, więc lubię też słuchać piosenek w naszym języku. A trzeba wiedzieć, że polska scena muzyczna prezentuje wysoki poziom. Poprzeczka jest zawieszona wysoko. Coś, co kiedyś było niezłym kawalkiem, który mógł być wyemitowany w radiu, dziś musi być już naprawdę bardzo dobrym i dopracowanym utworem, by w obliczu dużej konkurencji zaistnieć na muzycznym rynku. Polscy wykonawcy dobrze to wiedzą. Ba, mają nieraz naprawdę ujmujące sposoby na wyrażanie siebie i swojej twórczości.

Nie wiem, jakiej muzyki słuchają uczniowie z polskich szkół w naszym regionie. O gustach się nie dyskutuje, także tych muzycznych. Ale jeśli zechcą posłuchać na przykład wspomnianej płyty „Kasia i Błażej”, na pewno znajdą jakiś kawałek dla siebie.

CYTAT NA DZIS

Andrzej Duda

prezydent RP, podczas wizyty w Doylestown w Pensylwanii do Polaków mieszkających w USA

...

Proszę, żebyście szli do amerykańskich wyborów – nie tylko tych zbliżających się, prezydenckich, ale każdego. Aby ta siła aktualnego środowiska polskiego w Ameryce świadczyła także o sile ojczyzny i sile polskiego przemawiania w Stanach Zjednoczonych

W OBIEKTYWIE »GŁOSU«

• Wybierając się w góry nigdy nie wiadomo, co napotkamy na swojej drodze. Na trasie między Kamienicą a Ślawicem na wędrowców czeka taki nietypowy widok... Fot. NORBERT DĄBKOWSKI

DZIŚ...

24

września 2024

Imieniny obchodzą:

Gerard, Gerarda

Wschód słońca: 6.24

Zachód słońca: 18.31

Do końca roku: 98 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Stylistów Rzesz

Przysłowie:

„Gerard, czasem wróży na to, że z nim przyjdzie drugie lato”

JUTRO...

25

września 2024

Imieniny obchodzą:

Aurelia, Kleofas

Wschód słońca: 6.26

Zachód słońca: 18.28

Do końca roku: 97 dni

(Nie)typowe święta:

Dzień Budowlanca,

Światowy Dzień

Farmaceuty

Przysłowie:

„Gdy Kleofas we mgłę chodzi, mokną zimę zwykle zrodzi”

POJUTRZE...

26

września 2024

Imieniny obchodzą:

Cyprian, Damian, Justyna

Wschód słońca: 6.27

Zachód słońca: 18.26

Do końca roku: 96 dni

(Nie)typowe święta:

Ogólnopolski

Dzień Aptekarza

Przysłowie:

„We wrześniu, gdy tuste ptaki, srogo się zima da ludziom we znaki”

POGODA

wtorek

dzień: 21 do 23°C

noc: 17 do 15°C

wiatr: 5-7 m/s

środa

dzień: 19 do 21°C

noc: 15 do 13°C

wiatr: 2-4 m/s

czwartek

dzień: 19 do 21°C

noc: 18 do 16°C

wiatr: 7-9 m/s

O tej zbrodni zapomnieć nie wolno

Prezentacja multimedialna „Historia zbrodni katyńskiej” była głównym punktem programu spotkania członków Rodziny Katyńskiej w RC, ich bliskich oraz znajomych, które odbyło się w piątek przed południem w salce Ośrodka Kultury „Strzelnica” w Czeskim Cieszynie. Jej autorem jest prezes stowarzyszenia Jan Ryłko.

Beata Schönwald

• Uczestnicy spotkania obejrżeli prezentację oraz publikację dotyczące Katyńia. Fot. BEATA SCHÖNWALD

pozierać materiały, które zostały w naszym domu. Całą prelekcję konstruowałem w oparciu o fakty, które mam do dyspozycji, natomiast jej układ wychodził z mojego poczucia odpowiedzialności. Przy okazji przedstawiam też publikację,

napisane na ten temat zarówno przez polskich, jak i czeskich autorów, które zostały wydane po 1989 roku, oraz zwracam uwagę na filmy, szczególnie te, które przygotowała Telewizja Czeska Ostrawa – podkreślił prezes Rodziny Katyńskiej.

ówczesnej konsul generalnej RP w Ostrawie Izabelli Wołhejko-Chwaśtowicz. W gronie członków Rodziny Katyńskiej została przedstawiona już po raz drugi.

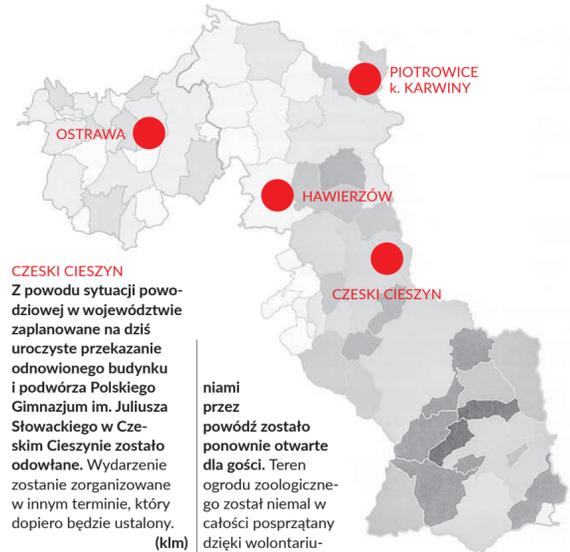
– Te prezentacje przygotowałem sam, bo to moja sprawa sercowa. Przez pewien czas starałem się

Celem działalności Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w RC jest przekazywanie informacji nt. Zbrodni Katyńskiej, ponieważ świadomość tego tematu wśród Zaolziaków i w ogóle Czechów w Republice Czeskiej jest mała, a czasem prawie żadna. Z tego powodu organizujemy m.in. pre-

lekcje we wszystkich dziesięciu pełnoklasowych szkołach podstawowych na Zaolziu, które odbywają się głównie w klasach dziewiątych i ósmym – powiedział „Głowski” Jan Ryłko.

Prezentacja, którą obejrżeli uczestnicy piątkowego spotkania, powstała przed trzema laty i była pomysłem

DZIEJE SIĘ W REGIONIE

CZESKI CIESZYŃ

Z powodu sytuacji powodziowej w województwie zaplanowane na dziś uroczyste przekazanie odnowionego budynku i podwórza Polskiego Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego w Czeskim Cieszynie zostało odwołane. Wydarzenie zostanie zorganizowane w innym terminie, który dopiero będzie ustalony. (klm)

niami przez powódź zostało ponownie otwarte dla gości. Teren ogrodu zoologicznego został niemal w całości posprzątany dzięki wolontariuszom i członkom Koła Przyjaciół Zoo, a także z pomocą pracowników zoo w Ołomuńcu. Główna trasa i większość bocznych ścieżek jest dostępna. Ze względów bezpieczeństwa zamknięta pozostaje jeszcze Ścieżka Cieni, a także niektóre odcinki, na których wciąż leżą wyrwane drzewa – zostaną usunięte w tym tygodniu. Ekspozycja Mokradła, która była całkowicie zalana wodą, jest dostępna dla zwiedzających. (klm)

HAWIERZÓW

Służby techniczne miasta udzielają pomocy dla Karwionia, który jeszcze przez długi czas będzie zmagał się ze skutkami ulewnych deszczy. Zaopatrują karwionie służby techniczne oraz szpital w wodę pitną (w butelkach), worki na śmieci, przedłużacze, przenośne oświetlenie oraz samochód ciężarowy z kontenerami do wywozu nieczystości powodziowych. (klm)

OSTRAWA

W sobotę ostrawskie zoo po tygodniowej przerwie spowodowanej zniszcze-

PIOTROWICE

k. KARWINY Rozpoczęła się naprawa drogi III/46810 od ronda

(klm)

Plac do rewitalizacji

Nowoczesne wodotryski, zero barier, przyjemne strefy relaksu, przestrzeń do urządzania wydarzeń kulturalnych. Władze Trzyńca obiecują, że tak ma za kilka lat wyglądać plac T.G. Masaryka.

Podłużny plac rozciągający się pomiędzy ulicami Lidicką i Jablonkowską był po raz ostatni rewitalizowany w latach 2005-2006.

W tym tygodniu radni miasta zapoznali się na sesji z koncepcją kompleksowych zmian. Przedstawił ją pochodzący z Trzyńca Michał Sedláček ze studia architektonicznego HAUZ.

– Po upływie blisko dwudziestu lat władze miasta zastanawiają się, jak w przyszłości zmienić wygląd tego miejsca. Planowana rewitalizacja powinna reagować na nowoczesne trendy wykorzystania przestrzeni publicznej, a równocześnie nawiązać do przeszłości, kiedy rynki były miejscem spotkań – powiedziała prezydent Trzyńca Věra Palkovská.

Jedną z przyczyn, dla których plac T.G. Masaryka nie jest obecnie idealnym miejscem spotkań i relaksu, jest to, że przecina go jezdnia. Projekt zakłada zmiany w organizacji ruchu i wyparcie samochodów z rynku. (dc)

Do Pragi ponownie kolejają

Przerwie spowodowanej sytuacją powodziową wracającą na trasę pociągów dalekobieżnych łączące nasz region z Pragą. Na razie omijają stacje Ostrawa Główna i Ostrawa-Svinov. Kolejki Czeskie nie wznowiły jeszcze połączeń z Polską.

Prywatny przewoźnik RegioJet, który przez większość tygodnia rozpoczynał kursy do Pragi z Hranic, jednocześnie zapewniając zastępczy transport autobusowy do Hranic ze stacji Ostrawa-Svinov, wrócił do większości „przedpowodziowych” połączeń.

Żółtymi pociągami można od soboty podróżować bez utrudnień do Pragi z Hawierzowa, Czeskiego Cieszyna, Trzyńca czy Nawsia. Jedyńa różnicą jest to, że pociągi omijają stacje Ostrawa Główna i Ostrawa-Svinov, zamiast tego zatrzymują się w Kończycach i Witkovicach. Tylko jeden kurs poranny z Nawsia i popołudniowy z Pragi są nadal odwołane. Zastępczy transport autobusowy nadal funkcjonuje na części linii regionalnej przewoźnika RegioJet z Brna do Bogumina i w odwrotnym kierunku. Pociągi obsługujące tę linię docierają do Witkovic, a stamtąd kursują zastępcze autobusy do Bogumina.

• Od soboty pociągi RegioJet obsługują ponownie stację w Hawierzowie. Fot. DANUTA CHLUP

Koleje Czeskie dzisiaj mają przywrócić połączenia pomiędzy Pragą i Ostrawą pociągami Pendolino. Oprócz czterech par pociągów S-unalnej będzie kursowała także jedna para InterCity. Nadal nie będzie połączeń dalekobieżnych z Polską.

Przewoźnik państwowy wyjaśnia powolne przywracanie połączeń

faktem, że zatopiona została stacja postojowa w Boguminie.

– W miejscu tym utknęło sporo lokomotyw i składów. Dlatego prosimy pasażerów o cierpliwość w związku z powolnym powrotem do pełnego ruchu – powiedział Michał Krapienek, prezes zarządu i dyrektor generalny Kolei Czeskich. (dc)

Kolejne polskie groby opisane

Przez cały miniony tydzień osmioosobowa grupa z Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie pracowała na cmentarzach w Karwinie-Mizerowie, Starym Mieście, Raju oraz Jablonkowie inwentaryzując polskie nagrobki. To już trzeci rok realizacji tego projektu. – Przed nami jeszcze dużo pracy, dlatego chcielibyśmy te działania w przyszłości zintensyfikować – przyznaje dr Bartłomiej Gutowski z Instytutu Historii Sztuki warszawskiej uczelni. W przyszłym roku badacze planują odwiedzić cmentarze m.in. w Stonawie, Olbrachcicach i Mostach k. Jablonkowa.

Podczas tegorocznej wizyty na Zaolziu badacze zewidencjonowali 300 polskich nagrobków. Pracując na cmentarzach w regionie wyszukali nagrobki z polskimi napisami lub ich fragmentami albo takimi, o których wiadomo, że pochowana osoba identyfikowała się z polską narodowością. Oceniali stan nagrobka, rozbili zdjęcia, identyfikowali materiał, z jakiego wykonany jest nagrobek, – dodał obecny prezes. To właśnie pamięci tych wydarzeń służą takie prelekcje jak ta, która odbyła się w piątek w „Strzelnicy”. (klm)

Prace inwentaryzacyjne na cmentarzach Zaolzia odbywają się w ramach projektu Narodowego Instytutu Polskiego Dziedzictwa Kulturowego za Granicą Polonika. Jestem z tego zadowolony – dodaje

85.

urodziny obchodził wczoraj Janusz Gajos, jeden z najwybitniejszych polskich aktorów filmowych i teatralnych, zapamiętany głównie z serialu „Cztery pancerni i pies” (Janek Kos) i mnóstwa innych, wielkich ról („Ucieczka z kina wolność”, „Prze-słuchanie”, „Psy”, „Ekstradycja”, „Złoty szalik”, „Kler”). (klm)

Wielkie serce dla powodzi

• W środę do Karlovic wyjechały dwa samochody zaopatrzone m.in. artykułami spożywczymi, sprzętem do sprzątania. Fot. MARCELA SZKANDERA

Dokończenie ze str. 1

W akcję pomocy włączyli się mieszkańcy Piosku, Bukowca, Piosiecznej oraz członkowie MK PZKO w Piosku. – Zdecydowaliśmy się pomóc finansowo, by kupić dwie toalety. Nasze koło ofiarowało na ten cel 5 tys. koron – wyjaśnia Alojzy Wołcawek, prezes MK PZKO w Piosku. – Prócz tego przekazaliśmy drobne rzeczy, takie jak jednorazowe talerzki i miseczki, by mieszkańcy i osoby zaangażowane w sprzątanie po wielkiej

wodzie mieli z czego jeść. W te akcje pomocy włączyli się nasi członkowie, a także panie z Klubu Kobiet. Na pewno nie jest to ostatni taki wyraz pomocy – dodaje.

Osoby, które chciałyby włączyć się w pomoc mieszkańcom Karlovic mogą kontaktować się z Marcelą Szkandera (tel. 725-946-499) lub wpłacić pieniądze na konto 152 669264/0300 z dopiskiem Powódź. Tylko przez weekend na to konto wpłacono ponad 50 tysięcy koron, za które zakupiono trzy osuszacze. Mieszkańcy przynosili też taczki, kalosze i rękawice. (klm)

Nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie...

Sobotnie „Trzanowski Dożynki” były ostatnim tegorocznym świętem plonów organizowanym przez koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. PZKO-wcy wraz z gminą Trzanowice przygotowali imprezę z bardzo atrakcyjnym programem.

Danuta Chlup

Porozmawiamy 13.00 sprzed Dworu Kapła wyruszył korowód. Na jego czele jechały dwie konne bryczki – pierwsza wiozła duchownych: księdza katolickiego Rudolfa Sikorę i pastora ewangelickiego Ericha Bocka. W drugiej siedzieli Gabriela i Ryszard Jochymkowie, którzy już po raz dziesiąty pełnili honory gospodarzy dożynek. Za bryczkami jechały udekorowane ciągniki z wozami drabiniastymi, wiozące zespoły.

Publiczność zgromadzoną w parku za Domem Kultury przywitały konferansjerki Libuše Ovčáková i Danuta Jochymek. Przypomniały, że to już 25. edycja dożynek organizowanych w Trzanowicach. Wspomniały o niszczycielskich powodziach, które kilka dni temu nawiedziły niektóre rejon, w szczególności okolice Opawy i Jesioniki. Jednocześnie zachęciły obecnych do wpłacenia datków na zorganizowaną w ramach dożynek kwestę na powodźnian.

O powodziach, solidarności, konieczności dziękowania za otrzymane dary przypomnieli w przemowach i modlitwach duchowni, do tematu nawiązała także wójt Trzanowic Jiří Tomicek. Podkreślił, że mieszkańcy wsi mają być za co wdzięczni: za to, że powódź ich ominęła, za plony, za możliwość spotkania się na dożynkach.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

Obrządek dożynkowy z wręczeniem wieńca i chleba przeprowadzili tancerze zespołu PZKO „Trzanowice” wraz z „Dzieckami z Trzanowic”. Później jeszcze raz pojawili się na scenie, aby pokazać program zainspirowany zwyczajami związanymi z innym okresem roku obrzędowego – puszczaniem wianków.

Program artystyczny był niezwykle bogaty, także dzięki dofinansowaniu z Ministerstwa Kultury RC. Prócz zespołów MK PZKO wystąpiły także wokalistki z Polskiej Szkoły Podstawowej im. Jana Kubisa w Gnojniku, dzieci z trzanowickiej czeskiej szkoły, zespół folklorystyczny „Zaolzi” z Jabłonkova, kapela cymbałowa „Lagan”. Odbędzie się druga edycja „Przeglądu Talentów”. Gwoździem programu były „Słynne songi” w wykonaniu aktorów Teatru Cieszyńskiego z Czeskiego Cieszyna.

Do wieczornej zabawy przygrywała kapela Smolaří. Dożynkom towarzyszył konkurs na najsmaczniejszy domowy chleb. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

• Występ wokalistek z Polskiej Szkoły Podstawowej im. J. Kubisa w Gnojniku.

• Gospodarze dożynek tańczący walczka z tancerzami zespołu „Trzanowice” na melodię „Płyniesz Olzo”.

• Dożynkom towarzyszył konkurs na najsmaczniejszy domowy chleb. Zdjęcia: DANUTA CHLUP

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

• Na scenie zespół folklorystyczny „Zaolzi” z Jabłonkova. Fot. DANUTA CHLUP

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

»Oszeldówka« poczekała na słoneczną pogodę

Sobotni 70. Dzień Oszeldy w ogrodzie przy Domu PZKO w Trzynie-Nieborach był bardzo udany – dzięki słonecznej pogodzie, bogatemu programowi, różnorodnej ofercie kulinarnej. Tymczasem niewiele brakowało, aby w ogóle się nie odbył.

„Oszeldówka” była zaplanowana na sobotę 14 bm. Jak większość imprez plenerowych, została odwiedzana ze względu na bardzo trudne warunki pogodowe: ulewne deszcze, wicher, wzbierające rzeki. Organizatorzy z Miejskowego Koła PZKO nie zrezygnowali jednak z jubileuszowej edycji – w blaskawym tempie udało im się przesunąć Dzień Oszeldy na kolejną, suchą i słoneczną sobotę.

– Cudem udało się to zrobić, że się tak wyrażę – przyznała prezes Koła Halina Szczotka. – Musieliśmy zmienić plany naprawdę wielu ludziom. Głównie tym, którzy są w stoiskach. Tak samo trzeba było

zmienić program, bo nie wszyscy mogli w nowym terminie wystąpić, czyli musieliśmy poszukać nowych zespołów. A znaleźć je w ciągu tygodnia to jest naprawdę trudne. Ale się udało.

Prezes dodała, że podczas ulewnych deszczów do piwnicy Domu PZKO wdarła się woda, a ogród pokryty był błotem. Oprócz standardowych przygotowań do imprezy doszły zatem kolejne zadania: osuszenie i sprzątanie.

Publiczność, która licznie zawiątała na „Oszeldówkę”, nie widziała problemów, z jakimi musieli borykać się organizatorzy. Oglądała barwny program, częstowała się plackami, bigosem, ciastkami, różnymi trunkami i innymi specjalnościami. Dla dzieci przygotowano duży dmuchany zamek, przejażdżki konne, malowanie twarzy.

Jako pierwsze pojawiły się na scenie plenerowej dzieci z polskiej szkoły i przedszkola w Nieborach. Później przedstawiła się kapela

rodziny Pustówków. Z polskiej Jasienicy przyjechała kapela ludowa „Dudoski”. Po niej można było posłuchać wokalistek Anity i Eli Tomanek, Julii Macury oraz Heleny Pustówkowej.

Z energią i przytupem objął scenę we władanie zespół folklorystyczny „Zaolzi” z Jabłonkova wraz z kapelą o tej samej nazwie. W pierwszej części programu na gładzie bardzo dynamicznie tańce słowackie, w drugiej – rodzime góralskie. Wieczornym gwoździem programu, który ściągnął do ogrodu Domu PZKO kolejnych gości, był Elan Revival.

Sylvia Grudziń przedstawiła gościnnie „Oszeldówkę” zmarłego w 1974 roku mieszkańca Nieborów Karola Pawlicę, nazywanego „Samurajem z Nieborów”. W dużym skrócie przybliżyła jego dokonania, o których do niedawna niewiele wiedziano. Nieborowianin walczył podczas I wojny światowej na froncie i dostał się do rosyjskiej niewoli. W ten sposób trafił na Syberię. Tam zaangażował się

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

raz powtórzę: nie możemy żyć wiecznie, ale możemy żyć wdzięcznie – stwierdził wójt.

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

– W 2021 roku przytoczyłem na dożynkach pewien cytat, który te-

Sprawiedliwość wymaga pamięci

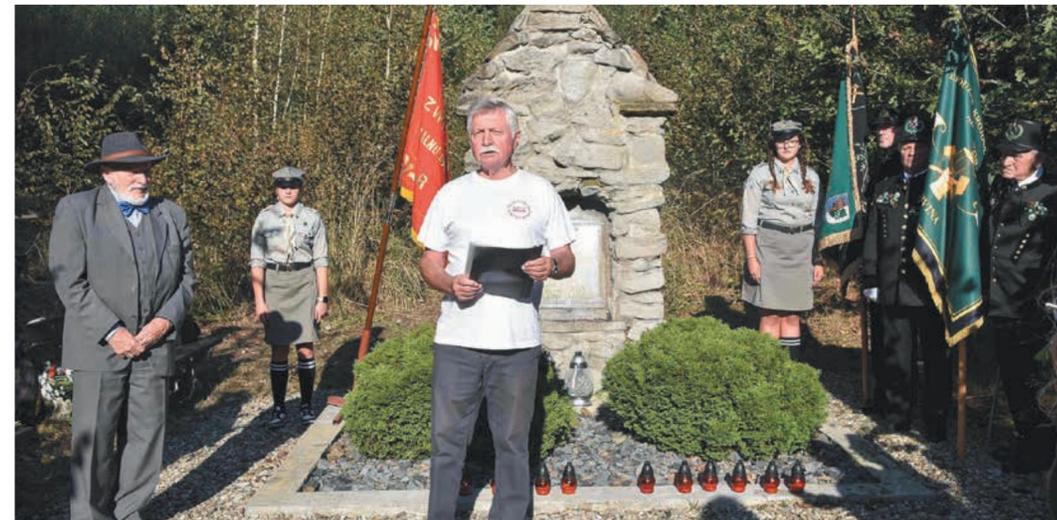
Przed 85 laty w lesie za kopalnią Barbara w Karwinie życie straciło dwunastu Polaków. W miejscu zbrodni, która została przeprowadzona przez nazistów niemieckich 18 września 1939 roku, spotkały się w środę po południu osoby, którzy uważają, że „pamięć o tej tragedii, to kwestia zwyczajnej sprawiedliwości”.

Beata Schönwald

Uroczystość wspomnieniowa rozpoczęła się od złożenia wieńca przy pomniku przez członkinie połączonych chórów miejscowych kół PZKO w Suchej Górnej i Stonawie. Chórzyści pod batutą Marty Orszulik oświetlili to wydarzenie kilkoma pieśniami, a na zakończenie pod ich przewodnictwem wszyscy odśpiewali Rotę”. Straż honorową trzymali harcerze 2. Karwińskiej Drużyny Harcerskiej „Wielka Niedźwiedzica” oraz poczty sztandarowe umundurowanych górników kopalni Barbara i Gabriela.

– O losie większości zastrzelonych przesądziło uznanie ich za powstańców śląskich, co hitlerowcy uzasadniali znalezionym podczas domowej rewizji spisem abonentów gazety powstańców. Ten mord był utajniony i ci, którzy tych nieszczęśliwych zakopywali, zostali zobowiązani do milczenia pod karą śmierci – powiedział Stanisław Gawlik reprezentujący Stowarzyszenie Pożytku Publicznego Koexistence. Przytoczył również relację naoczego świadka Adolfa Barona z Suchej Średniej, który razem z pozostałymi siedmioma więźniami musiał kopać grób. Po zakończeniu II wojny światowej, w sierpniu 1945 roku wskazał miejsce mordu, które zostało oznaczone również przez innych dwóch więźniów, Jana Recmanika i Dominika Kozieła. Syn tego ostatniego wziął udział w środowej uroczystości.

Zwłoki ofiar zostały przeniesione po wojnie na cmentarz w Suchej Średniej. Z tej miejscowości pochodziła bowiem większość zamordowanych. Pozostali byli mieszkańcami Łąk, Orłowej, Stonawy i

• Zbigniew Przeczek odczytał apel poległych.

Suchej Dolnej. Ich nazwiska, wiek i wykonywany zawód przypomniał podczas apelu poległych chórzysta Zbigniew Przeczek.

– Cierpienie polskiej ludności cywilnej na Zaolziu było jednym z elementów niemieckiej machiny śmierci. Miało zastraszyc, zlamac pozostałych. Wszyscy, którzy zostali tutaj rozstrzelani, stanowią dla nas ważny element tożsamości narodowej – powiedział konsul RP w Ostrawie Stanisław Bogowski, po czym podziękował władzom Karwiny oraz stowarzyszeniom Olza Pro i Koexistence za troskę o to miejsce.

– Pamięć o tej tragedii, to kwestia zwyczajnej sprawiedliwości – dodał. Wiceprezydent Karwiny Andrzej Bizoń zapewnił z kolei, że śmierć zamordowanych nie poszła na marne, bo „pamięć o nich będzie

żyć w naszych sercach i w historii tego regionu”.

O tym, że jest ona nadal żywa, świadczyły wieńce i kwiaty, które złożyły przy pomniku m.in. delegacje organizatorów, Rodziny Katyńskiej, kół PZKO w Karwinie-Frysztacie i Suchej Górnej oraz polskiej szkoły podstawowej w Suchej Górnej. – Delegacja naszej szkoły bierze regularnie udział w tym wydarzeniu. Dzieciom, dla których czas II wojny światowej są już bardzo odległe i nie mają możliwości porozmawiania z naocznymi świadkami tych tragicznych wydarzeń, trzeba te rzeczy nieustannie przypominać i powtarzać – powiedziała „Głosowi” nauczycielka Grażyna Siwek. Przyznała, że jednym ze sposobów jest odwiedzanie z uczniami tych miejsc pamięci.

• Chórzyści złożyły 12 wieńców przy pomniku. Zdjęcia: BEATA SCHÖNWALD

Przed 50 laty zginęli w szybie

Porozmawiamy 640 metrów. Dolna część „szoli” uległa deformacji. Zginęło ośmiu górników w wieku od 24 do 52 lat, wszyscy z dolnego poziomu wyciągu. 22 mężczyźni doznało poważnych obrażeń.

Co było przyczyną tragedii w szybie wydechowym PG II? Było w nim mroko, a występująca woda miała wysoką zawartość soli. „W miejscu, gdzie przerwała się lina, stwierdzono obecność chlorków sodu, które spowodowały korozję nie tylko na powierzchni, ale też we wnętrzu liny, pomimo że druty były ocynkowane i zakonserwowane odpowiednim smarem przez niemieckiego producenta” – pisał prof. Roman Makarius w książce „Memento dólnich nehod v českém hornictvi”.

W ub. czwartek, w okrągłą rocznicę tragedii, na terenie byłej kopalni (dziś znajduje się tam strefa przemysłowa) prezes Koła Umundurowanych Górników Kopalni Franciszek Rostislav Grim wraz z wójtem Suchej Górnej Janem Lipnerem odsłonił tablicę z nazwiskami ofiar.

– Nasze Koło pielęgnuje tradycje górnicze i historię Kopalni Franciszek. Dlatego postanowiliśmy uczcić okrągłą rocznicę tragicznego wypadku. Tablicę pamiątkową ufundowaliśmy ze środków własnych naszego stowarzyszenia – powiedział Grim naszej gazecie.

Kameralną uroczystość oświetlili śpiewem hymnu górniczego i innych pieśni o tematyce górniczej członkowie „Chórku”, działającego przy Miejskowym Kole Polskiego

Związku Kulturalno-Oświatowego, oraz z chóru mieszanego „Slavici”. Wystąpili w górniczych mundurach. Śpiewali do podkładu muzycznego, nagrałego specjalnie na tę okazję przez orkiestrę dętą z polskiej Lubom, partnerskiej gminy Suchej Górnej. Zagrała również orkiestra

• Pieśni górnicze śpiewali członkowie „Chórku” i „Slavici”. Fot. MARIAN WEISER

dęta „Suśanka”. Eugeniusz Kiedroń przypomniał przebieg tragicznego zdarzenia, wyświetlono również film dokumentalny. W spotkaniu wzięły udział stowarzyszenia górnicze z okolicy, pojawili się także członkowie rodzin ofiar wypadku.

(dc)

SERWIS PIŁKARSKI

Janusz Bittmar

CHANCE LIGA

KARWINA – JABLONEC 1:0

Do przerwy: 1:0.
Bramka: 21. Vecheta.
Karwina: Lapeš – Raspopović, Bergqvist (32. Svozil), Krčić, Fleišman – Moses (73. Čavoš), Planka (89. Boháč) – Memić, Botos (73. Regáli), Samko – Vecheta (89. Singhatch).

Pięknie się dzieje w państwie karwińskim. Parafrazując Szekspira można jednym tchem dodać, że podopieczni Martina Hyskiego sięgnęli po trzecie zwycięstwo w obecnym sezonie. Trzy punkty wystrzelił gospodarzom Filip Vecheta, napastnik sprowadzony nad Olzę z Uherskiego Hradiszcz, gdzie przeważnie pełnił rolę rezerwowego napastnika. W Karwinie zdobył już trzecią bramkę, w meczu z Jabloncem chyba najważniejszą w tym sezonie Chance Ligi, bo umacniając zespół w bezpiecznej, środkowej strefie tabeli. Tak dobrze nad Olzę już dawno nie było.

– Bramka na 1:0 wniosła spokój w nasze poczynania. To arcyważne zwycięstwo, które zrodziło się z dobrej gry. W drugiej połowie goście zagrali w nieco innym ustawieniu, uprzykrzyli nam życie, ale moja drużyna szybko zareagowała na odmienny styl gry rywala – skomentował zwycięstwo szkoleniowiec Karwiny Martin Hyský.

Karwiniacy w ośmiu meczach Chance Ligi zanotowali trzy wygrane, dwa remisy i trzy porażki. Bramkarz Jakub Lapeš wyłapał w sobotę trzecie czyste konto przed własną publicznością.

TEPLICE – OSTRAVA 2:3

Do przerwy: 1:1.
Bramki: 34. Gning, 94. Cykalo – 37. Buchta, 53. Pojezný, 65. Ewerton.
Ostrava: Marković – Juroška, Chaluš, Pojezný, Kpoz – Boula, Rigo – Buchta (82. Holzer), Šin (88. Frydrych), Ewerton – Tanko (74. Klíma).

Ostrawianie w tym sezonie jak na razie nie błądzą w mgłę, ale wręcz przeciwnie, rozdają radość kibicom. Fatalnie wykonane rzuty karne w eliminacyjnym meczu z Kopenhagą w Lidze Konferencji Europy zostały już zapomniane, teraz liczy się dobra gra w Chance Lidze. Piłkarze Teplic wcale nie zaliczyli słabego spotkania, ale w obliczu totalnego futbolu Banika w drugiej połowie byli bez szans. Zwycięskiego gola zdobył Brazylijczyk Ewerton – jego piękny techniczny strzał z dystansu pretenduje do miana najefektowniejszej bramki 9. kolejki. Podopieczni Pavla Hapala zepsuli nieco dobre wrażenie z gry w końcówce meczu, pozwalając Teplicom strzelić kontaktową bramkę. Na więcej gospodarzy nie było jednak stać.

– To wcale nie było łatwe spotkanie. Pomogła nam uwierzyć w siebie wyróżniająca bramka Buchty, a potem zaliczyliśmy bardzo dobrą dru-

gą odsłone meczu. Zwycięstwa będą budować ten zespół – ocenił wygraną szkoleniowiec Ostrawy Pavel Hapal.

W innych meczach 9. kolejki: Hradec Kr. – Slovácko 3:0, Slavia Praga – Pilzno 3:0, Ml. Bolesław – Pardubice 2:2, Olomuniec – Dukla Praga 2:1, Cz. Budziejowice – Sparta Praga 0:2, Liberec – Bohemians 2:2.
Lokaty: 1. Slavia Praga 22, 2. Sparta Praga 22, 3. Pilzno 17, 4. Ostrava 14, 5. Karwina 11 pkt.
W następnej kolejce: Slovácko – Karwina (sob., 16.00), Ostrava – Cz. Budziejowice (niedz., 13.00).

CHANCE LIGA NARODOWA

OSTRAVA B – ZLIN 0:1
Do przerwy: 0:0.
Bramka: 71. Vukadinović.
Ostrava B: Gergela – Krupička, Uchená, Liščhka, Fukala – Grygar (86. Hořal), Nogha – Rusnák (77. Šudák), Komljenović (77. Chvěja), Fomba (77. Málek) – Jackuliak (49. Kašpárek).

Rezerwy Banika Ostrava jak na razie męczą się w drugiej lidze dosyć mocno i tego faktu nie zmienił też hit kolejki z faworyzowanym Zlinem. Gracze Ostrawy B byli częściej w posiadaniu piłki, ale dobrze działająca defensywa rywala pozwoliła podopiecznym Josefa Dvorníka na niewiele. W okresie największej przewagi gospodarzy uderzył właśnie defensywnie nastawiony Zlin. Po konfakcie ostrawskiego golkipera Gergeli z Tkáčem sędzia podktykował dla gości rzut karny, wykorzystany następnie przez Vukadinovicia. Ostrawski bramkarz wyczuł intencję strzelca, ale wobec mocnego uderzenia serbskiego napastnika był bez szans.

W innych meczach 10. kolejki: Chrudim – Třebosko 0:0, Sparta Praga B – Wyszków 1:0, Brno – Lišeň 1:1, Slavia Praga B – Žižkóv 2:2, Varnsdorf – Olomuniec B 2:3, wczoraj po zamknięciu numeru Jihlava podejmowała Vlašim.
Lokaty: 1. Zlin 25, 2. Chrudim 22, 3. Wyszków 15, 4. Ostrava B 7 pkt.
W następnej kolejce: Vlašim – Ostrava B (piątek, 18.00).

MŠFL

BLANSKO – TRZYNIEC 1:2

Do przerwy: 1:0.
Bramki: 24. Jambor – 64. samob. Smřčka, 69. Dadak.
CZK: 75. Ivanović (T).
Trzyniec: Mrózek – Trček (46. Brak), Samiec (46. Ivanović), Dadak – Vlachovský (46. Bolf), Agbo (85. Zinhasović), Machuča, Szevčeczek – Omasta (76. Brzóska), Dedić, Cenciála.

Drużyna Trzyńca realizuje cel, jakim jest powrót do drugiej ligi, bardzo konsekwentnie. To szóste zwycięstwo ekipy Tomáša Hejduška, drugie z rzędu w meczu wyjazdowym. Trzynięczanie męczyli się z rywalem tylko w pierwszej połowie, przegranej 0:1. – W przerwie szybko wyciągnęliśmy wnioski z kiepskiej gry, wróciliśmy do ustawienia z po-

● Piłkarze Karwiny (białe stroje) przeżywają piękny okres. Fot. mfkkarvina

przednich kolejek i jak się okazało, był to strzał w dziesiątkę – stwierdził zadowolony trener Trzyńca Tomáš Hejdušek. – Lekka komplikacja pojawiła się tylko na kwadrans przed końcem spotkania, po wykluczeniu Ivanovicia. Jednak również z tym problemem, grając w osłabieniu, uporał się bez większych problemów – podkreślił Hejdušek.

KARWINA B – FRYDEK-MISTEK 0:1

Do przerwy: 0:0.
Bramka: 72. Rubý.
Karwina B: Schovanec – Zedníček (43. Vavřík, 81. Alokhin), Egwu, Drobek, Muhammad – Boháč (46. Jurga), Ayaosi – Molitorisz, Baumgartner, Ojora – Vinicius.
Frydek-Mistek: Lasák – Coufal, Velnér, Makoviewski, Kedroň (61. Neumann), Obuch, Hajnoš (76. Imider), Harušťák, Velička, Hykel (61. Rubý), Gorčička (84. Massanica).

W derbach powiatu nudą i to dosłownie. Gospodarze zagrali zbyt pasywnie, goście z Frydka z kolei stawiali się na defensywę, czekając na błędy rywala. W 72. minucie podopieczni Martina Šrámka (byłego znakomitego piłkarza Bogumina) spożytkowali pierwszą i ostatnią ofensywną akcję w meczu – frydecki zmiennik Rubý najlepiej zorientował się pod bramką Karwiny, zapewniając gościom komplet punktów.

Wynnych meczach 8. kolejki: Hulczyn – Rosice 2:0, Znojmo – S. Brno 2:3, Uničov – Strání 5:1, Brno B – Hodonin 3:0, U. Brod – Hlubina 0:4, Zlin B – Slovácko B 2:0, Zlínsko – Kromierzyż 2:3.
Lokaty: 1. Uničov, 2. Kromierzyż, 3. Trzyniec po 19 pkt., 4. Karwina B 9 pkt.
W najbliższej kolejce: Trzyniec – Brno B (środa, 15.30).

IV LIGA-gr. F

FRYDLANT n. O. – HAWIERZÓW 1:2

Do przerwy: 0:1.
Bramki: 50. Literák – 43. Berek, 85. Wojnar.
Hawierzów: Prokel – Večeřa, Latoň, Jonathan – Hrabec (62. Zavadil), Zupko (72. Pantok), Wojnar, Heller – Teplý (89. Zaremba), Kuzmanović (72. Kuboš), Berek (62. Skoupy).

Tak walczy się o awans! Piłkarze Hawierzowa ponownie wywiązali się z roli głównego faworyta rozgrywek, wygrywając w weekend nad Ostrawicą 2:1. Indianie w tym sezonie są stuprocentowi, wygrali wszystkie mecze, nierzadko w efektownym stylu. Pod Ondřejem Kacetl'em zwycięską bramkę zdobył doświadczony Tomáš Wojnar, świetnie zagrala też linia defensywna. – 21 zdobytych punktów w siedmiu meczach to prawdziwa bajka, ale przed nami jeszcze długi sezon – zaznaczył trener Hawierzowa Tomáš Mrázek.

Wynnych meczach 8. kolejki: Rymarzów – Brdiččna 3:1, N. Jiczyn – Rzepiszce 1:0, Wracimów – Bilowec 1:0, Petřvald n. M. – Witkowiec 3:6.
Lokaty: 1. Hawierzów 21, 2. Bilowec 18, 3. Petřvald n. M. 15, 4. Bogumín 15 pkt.

MISTRZOSTWA WOJEWÓDZTWA 8. kolejka: Cz. Cieszyń – Wrzesina 3:0 (Nesvadba, D. Maceček, Drevna), Koberzyce – Stonawa 3:4 (Hartmann, Šimeček, Kašný – Jatagandzidis 2, Osvěčík), Sl. Orłowa – St. Miasto 0:5, Krawarze – Raszkowice 9:1, Brusperk – Jakubowice 0:6, Herzmanice – Darkowiczki 1:3, Kr. Pole – Haj 2:6.
Lokaty: 1. Krawarze 21, 2. Cz. Cieszyń 21, 3. Stonawa 19, 7. Sl. Orłowa 12 pkt.

IA KLASA-gr. B

8. kolejka: Jablonków – Kozłowice 5:2 (Szemek 2, A. Skupień 2, D. Skupień – Palko, Bednář), Olbrachcice – Li-bhošť 3:0 (Cileček, Uher, Kociolék), Ticha – L. Piotrowice 5:1 (Kocián 3, Švrček 2 – Nabe), Palkowice – Sucha Górna 1:1 (Vrtný – Štomp), Liskowice – Bystrzyca 2:4 (Blahut, Hrdlička – Baron 2, Buryan, Kantor), Koprzywnica – Śmilowice 1:5 (Vrba – Vlachović 4, Cieslar), Dobratice – Ostrawica 4:2.
Lokaty: 1. Olbrachcice 15, 2. Bystrzyca 14, 3. Jablonków 11 pkt.

IB KLASA-gr. C

8. kolejka: Cierlicko 2022 – Sedliszcz 2:1, Luczina – Niebory 6:3, Nydek – Żuków G. 0:2, Oldrzychowice – Wędrynia 4:1, Dziecmorowice – B. Orłowa 4:2, Gnojnik – I. Piotrowice 1:1, Wacławowice – Dobra 2:0.
Lokaty: 1. Żuków G. 18, 2. Cierlicko 2022 16, 3. Dziecmorowice 15 pkt.

MP KARWIŃSKIEGO

8. kolejka: G. Hawierzów – Sn. Hawierzów 3:0, G. Będowice – Łąki 1:0, Dąbrowa – Wierzniovice B 4:2, Lutynia D. – Hawierzów B 2:0, B. Rychwałd – S. Pietwałd 5:0.
Lokaty: 1. Hawierzów 21, 2. B. Rychwałd, 3. G. Będowice, 4. G. Hawierzów, 5. Sn. Hawierzów po 12 pkt.

MP FRYDEK-MISTEK

8. kolejka: Nawście – Chlebowice/St. Miasto B 4:0, Metyłowice – Gródek 2:4, Bukowice – Toszonowice 0:4, Wojkowice – Śmilowice B/Niebory B 0:2, Czelańska – Milików 3:3, Mosty k. J. – Piosek 2:0, Pržno – Staricz 3:3.
Lokaty: 1. Toszonowice 17, 2. Hukwałd 16, 3. Mosty k. J. 15 pkt.

Pracujemy bardzo ciężko i widać to w meczu, drużyna nie opada z sił po 70-80 minutach

Robert Lewandowski,
polski piłkarz klubu FC Barcelona, po wygranej 5:1 nad Villarreal

NA TAFLI MALOWANE

W hokejowej Tipsport Ekstralidze tylko jedna drużyna – Litwinów – może się pochwalić kompletem zwycięstw za trzy punkty po trzech rozegranych kolejkach. Stalownicy Trzyniec po niedzielnej porażce z Kometą Brno (1:2 po karnych) plasują się dopiero na ósmej pozycji. Dziś w derbach Witkowic z Trzyńcem (17.30) możemy się spodziewać w Ostravar Arenie dużych emocji, gospodarze rozpoczęli bowiem sezon w dobrym stylu.

Janusz Bittmar

TIPSPORT EKSTRALIGA

TRZYNIEC – BRNO 1:2 (k)

Tercje: 0:1, 1:0, 0:0 – 0:0. **Bramki i asysty:** 35. Addamo (Vrána, Sikora) – 15. Zaťovič (Šcotka, H. Zohorna), dec. karny A. Zbořil. **Trzyniec:** Kacetl – Adámek, Smith, Kundrátek, Nedomlel, Mrtka, Marinčin – Hudáček, Cenciála, Daňo – Kurovský, Vrána, Nestršil – Addamo, Sikora, Teplý – Hrehorčák, Čácho, Dravecký – Roman.

W 3. kolejce Tipsport Ekstraligi hokeja na lodzie zespół Trzyńca przegrał u siebie z Kometą Brno 1:2 po karnych. Stalownicy mieli więcej z gry, ale zabrakło im efektywności w ofensywie. Kometa lepiej rozpoczęła niedzielne spotkanie, prowadząc od 12. minuty z kija Zaťoviča, który najlepiej zorientował się w zamieszaniu podbramkowym. Bramkarz gospodarzy Ondřej Kacetl miał utrudnione pole widzenia i wobec przytomnej dobitki Zaťoviča, wycelowanej pomiędzy jego parkanami, był bez szans. Stalownicy szybko jednak przejęli inicjatywę, pierwszą tercję zakończyli z przewagą strzelczą, ale bez golowego efektu.

Kibice w Werk Arenie doczekali się wyróżnienia w drugiej odsłonie i to w podobnym stylu, jak wcześniejszej Komety. W 35. minucie w polu bramkowym Brna idealnie ustawił się Justin Addamo, który z podania kapitana gospodarzy Petra Vrány trafił na 1:1. Trzynięczanie dalej grali aktywnie, pomysłowo, wirując hokej sprawiał Komecie sporo problemów.

W trzeciej tercji gospodarze praktycznie nie schodzili spod strefy obronnej Komety. Podopiecznym Zdeňka Motáka zabrakło jednak skuteczności, a warto podkreślić, że defensywa Brna też stanęła na wysokości zadania. Remis utrzymał się również w dogrywece granej 3 na 3, w której lepsze wrażenie sprawiali goście. Zwycięzce meczu wyłoniły więc dopiero karne, w których drugi punkt zapewnił Komecie Adam Zbořil.

RETROSKOP

● Mecz w Werk Arenie pomiędzy Trzyńcem a Brnem zakończył się zwycięstwem gości. Stalownicy (czerwone stroje) spróbują dziś w Ostrawie wrócić na zwycięską drogę. Fot. ROBERT KANIA

WITKOWICE – OŁOMUNIEC 7:1

Tercje: 1:0, 3:1, 3:0. **Bramki i asysty:** 14. Rik. Bukarts (Rob. Bukarts), 23. Zdráhal (Bambula), 31. Claireaux, 33. Claireaux (Košťálek, Kalus), 47. Rob. Bukarts (Nellis, Rik. Bukarts), 55. Yetman (Rob. Bukarts, Auvitu), 59. Kalus (Abdul) – 24. Rašner (Anděl). **Witkowiec:** Klimes – Percy, Košťálek, Auvitu, Demel, Mikuš, Kovář, Marcel – Abdul, Yetman, Nellis – Bambula, Barinka, Zdráhal – Ro. Bukarts, Hladonik, Ri. Bukarts – Kalus, Claireaux, Lednický – Hašek.

Zespół Witkovic nie zwalnia tempa w nowym sezonie. W niedzielę ekipa trenera Davida Bruka rozbiła u siebie Olomuniec, prezentując dynamiczną i co ważne – efektywną hokej. Goście w trzeciej tercji dosłownie hipnotyzowali wrokiem zagar w Ostravar Arenie, byle szybko skończyć i szybko wrócić do Ołomuńca.

W innych meczach 3. kolejki: Sparta Praga – Karlowe Wary 1:2, Ml. Bolesław – Pilzno 2:1 (d), Hradec Kr. – Liberec 3:4 (k), Cz. Budziejowice – Pardubice 6:1, Litwinów – Kladno 3:2. **Lokaty:** 1. Litwinów 9, 2. Ml.

Wałęga w barwach Żyliny

W niedzielnym meczu z Brnem w barwach Stalowników Trzyniec zabrakło już polskiego napastnika Kamila Wałęgi. 24-latek został wypożyczony do końca sezonu do słowackiej Żyliny. Reprezentant Polski w zespole beniaminka słowackiej najwyższej klasy rozgrywek powinien grać regularnie, a to – według słów dyrektora sportowego Stalowników Jana Peterka – w jego wieku najistotniejsze. – Kamil potrzebuje regularnej gry w meczach o stawkę. Po wyleczeniu kontuzji przez Andreja Nestršila konkurencja w trzynięckim ataku jeszcze wzrosła – stwierdził Peterek. – W zespole Żyliny gra na zasadach wypożyczenia do końca sezonu. Wierzę, że będzie wzmocnieniem dla słowackiego klubu – zaznaczył Peterek. Wałęga doskonale zna hokejowe środowisko na Słowacji, przed przyściem do Trzyńca brońił barw Liptowskiego Mikuláša, w barwach którego zdobył w dwóch sezonach 44 punktów kanadyjskich, strzelając 20 goli i dołączając 24 asyst. – Na Słowacji mam wielu serdecznych przyjaciół, hokejowe środowisko też jest poprawne, a poziom rozgrywek dobry – mówił naszej gazecie

Bolesław 4 k. 3. Witkowiec 7, 4. Trzyniec 4 pkt. **W następnej kolejce:** Witkowiec – Trzyniec (dziś, 17.30).

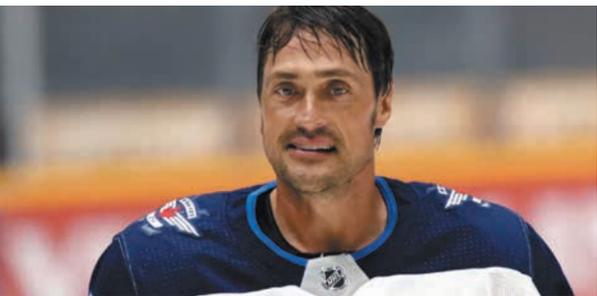
II LIGA

ZNOJMO – HAWIERZÓW 4:5

Tercje: 2:3, 1:1, 1:1. **Bramki i asysty:** 12. Havlát (Sova, A. Zeman), 19. Špaček (Motloch, Karafiát), 25. Bicha (P. Urban, Karafiát), 60. Bicha (Boltvan, Jenáček) – 9. Ševčík (Haas, Pavlík), 10. Klímša (Antoniček), 10.

PYTANIE NR 187

Jeden z najlepszych napastników w historii hokeja na lodzie. Latający Fin, który czterokrotnie sięgał z reprezentacją Finlandii po medal olimpijski, brzo z nagrodą trafiła do Marka Mazura. W puli konkursowej liczą się wszystkie wasze odpowiedzi na przestrzeni miesięcznego cyklu.

FOL.ARC

W SKRÓCIE

BEZ ŚWIĄTEK W PEKINIE. Prowadząca w światowym rankingu tenisistek Iga Świątek wycofała się z rozpoczynającego się w środę turnieju WTA 1000 w Pekinie z powodów osobistych – poinformowała Polka za pośrednictwem WTA. Wycofanie się Igi Świątek z turnieju w Pekinie oznacza, że jej przewaga w światowym rankingu tenisistek znacząco zmaleje. Polka prowadzenie na liście WTA na pewno utrzyma w notowaniu na dzień 7 października, ale później może być pod dużą presją. **PKO EKSTRAKLASA PIŁKARSKA.** 9. kolejka: Radomiak – Korona Kielce 4:0, Pogoń Szczecin – Legia Warszawa 1:0, Puszcza Niepołomice – Cracovia 1:2, Jagiellonia Biały-stok – Lechia Gdańsk 3:2, Widzew Łódź – Piast Gliwice 1:0, Górnik Zabrze – GKS Katowice 3:0, Stal Mielec – Motor Lublin 1:0, Raków Częstochowa – Zagłębie Lubin 5:1, Lech Poznań – Śląsk Wrocław 1:0. Lokaty: 1. Lech Poznań 22, 2. Cracovia 19, 3. Raków Częstochowa 17 pkt.

SUKCES POLSKIEGO AMP FUTBOLU. Wisła Kraków wygrała finałową turniej Ligi Mistrzów w amp futbolu, który do piątku rozgrywany był we włoskim Sassuolo. W decydującym meczu „Biała Gwiazda” pokonała hiszpański CD Flamencos Amputados Sur 2:1 (1:0). **PREMIEROWE TRAFIENIE.** Kacper Urbański strzelił swojego pierwszego gola w piłkarskiej ekstraklasie Włoch. Jego Bologna w meczu 5. kolejki wygrała na wyjeździe z Monzą 2:1. Bramkarz gość Łukasz Skorupski oglądał spotkanie z ławki drużyny.

(jb, PAP)

EKSTR. PIŁKI RĘCZNEJ

KARWINA – N. VESELÍ 30:21

Do przerwy: 13:7. **Karwina:** Mokroš, Vojtěch Košťálek – Blyžňuk 6, Václav Košťálek 1, Prašivka 5, Užek 2, Harabiš 2, Solák 3, Skalický 5, Široký 2, Křístek 1, Nantl 2, Bajer 1. **Franc.** Szczyptorniści Banika Karwina idą jak burza. To trzecie z rzędu zwycięstwo podopiecznych Michala Brňny, trzecie w bardzo dobrym stylu. Obrońcy mistrzowskiego tytułu z bilansem 6 punktów prowadzą w tabeli Chance Ligi, wyprzedzając Brno (6) i Lowosicę (3). Najbliższy mecz Banik zaliczy dopiero 1. 10. na parkiecie Dukli Praga (17.00).

(jb)

CIESZYŃSKIE RODY /236/

Michael Morys-Twarowski

Na początku XX wieku w życiu społecznym Karwiny udzielał się Franciszek Brończyk, górnik, członek zarządu miejscowego Domu Robotniczego. Pochodził z Łąk i właśnie tam prowadzą korzenie rodu Brończyków.

16 lutego 1830 roku w Łąkach w związku małżeński wstąpił Jan (I) Brończyk, 35-letni chałupnik, i Anna, 40-letnia wdowa po Janie Siudzie. Wcześniej nazwisko Brończyk nie pojawia się w metrykach parafii w Łąkach. Niestety, proboszcz nie odnotował, skąd pochodził pan młody. Z małżeństwa Anny i Jana Brończyków pochodzili synowie Franciszek (I) (ur. 1830) i Jan (II) (ur. 1834). Jan (I) jako wdowiec w 1850 roku ożenił się z Ewą, wdową po Franciszku Wencłu (Wenzel), ale z drugiego małżeństwa nie doczekał się potomstwa.

Linia z Łąk

Franciszek (I) Brończyk mieszkał w Łąkach. W księgach metrykalnych występuje jako komornik (tj. bezrolny chłop wynajmujący „komore” u bogatszych gospodarzy) i cieśla. Żenił się dwukrotnie: w 1856 roku z Katarzyną Gamrot (Gemrot), a w 1866 roku z Anną Siudą, córką chałupnika (właściciela gruntu chałupniczego) w Łąkach.

Z pierwszego małżeństwa Franciszka pochodzili: Jan (ur. 1858), Józef (ur. 1860), Maria (ur. 1861), Franciszek (II) (ur. 1863) i Teresa (ur. 1865), z drugiego: Anna (ur. 1868) i Barbara (ur. 1869).

Józef (ur. 1860) był właścicielem gruntu chałupniczego w Łąkach nr 8 i - podobnie jak ojciec - pracował jako cieśla. W 1883 roku ożenił się z Barbarą Ledwoń, ich dzieci to: Maria (ur. 1883), Franciszka (ur. 1885), Karol (ur. 1886), Wiktorja (ur. 1891), Amalia (ur. 1894) i Zofia (ur. 1896).

Górnik z Karwiny

Franciszek (II) (ur. 1863) wyprowadził się z Łąk, ale niedaleko - bo do Karwiny. Z zawodu górnik, udzielał się w ruchu socjalistycznym. W czasach austriackich był członkiem zarządu Domu Robotniczego w Karwinie. Kiedy w styczniu 1918 roku Karwina znalazła się w granicach Polski, postanowiono rozwiązać kwestię niereprezentatywności władz samorządowych. Był to w zasadzie problem we wszystkich miejscowościach, bo austriackie ustawodawstwo preferowało tych płacących wyższe podatki. Mówiąc wprost, głosy bogaczy ważyły więcej niż głosy biednych.

Rada Narodowa Księstwa Cieszyńskiego od samego początku zadbała o uczynienie wydziałów gminnych bardziej reprezentatywnymi. Dlatego też 29 grudnia 1918 roku w Karwinie przeprowadzono wybory uzupełniające i wśród wybranych wtedy dodatkowych członków wydziału znalazł się właśnie Franciszek Brończyk.

Po czeskim najeździe w 1919 roku i podziale Śląska Cieszyńskiego w 1920 roku pozostał w Karwinie. Według danych ze spisu powszechnego z 1921 roku deklarował narodowość polską. Zmarł w 1942 roku, został pochowany na cmentarzu w Karwinie-Kopalniach.

Zoną Franciszka była Wiktorja Babisz, córka chałupnika z Karwiny. Mieli córki Zofię (ur. 1903) i Marię (ur. 1912) (te mieszkaly z rodzicami według danych ze spisu z 1921 roku, niewykluczone, że mieli więcej dzieci - należałoby to sprawdzić w księgach metrykalnych).

Brończykowie

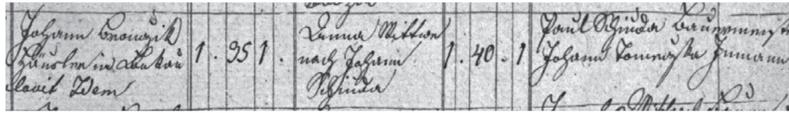
Skąd to nazwisko?
Językoznawcy są zdania, że nazwisko Brończyk utworzono od nazwy osobowej Bron. Nieco uproszczając, od imienia Bronisław (lub podobnego dwuczłonowego imienia słowiańskiego) powstało skrócenie Bron, a z kolei syna Brona zwano Brończykiem.

Skąd ten ród?

Nazwisko Brończyk jest charakterystyczne dla Małopolski, zwłaszcza dla okolic Nowego Sącza i Tarnowa. Tam zapewne należy szukać korzeni Brończyków osiadłych na Śląsku Cieszyńskim.

Gdzie doczytać?

Geneteka, https://geneteka.genealodzy.pl/ (materiały do genealogii „małopolskich” Brończyków).

Metryka ślubu Jana Brończyka i Anny, wdowy po Siudzie. Para pobrała się w 1830 roku. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie.

Table with 13 columns: Rodzowe číslo, Přejmeni, Jméno, Příbuzenský vztah, Pohlaví, Rodinný stav, Rodný den, Rodiště, Imenno štátní, Národnost, Náboženská vyznání. Contains handwritten entries for family members.

Arkusz ze spisu powszechnego z 1921 roku, dotyczący Franciszka Brończyka i jego rodziny. Źródło: Archiwum Krajowe w Opawie. Zdjęcia: ARC

Górnicy z Galicji

Na początku XX wieku na Śląsku Cieszyńskim oprócz opisanych wyżej potomków Jana (I) Brończyka z Łąk mieszkali też inni Brończy-

kowię. Byli to Stanisław (ur. 1875) i Władysław (ur. 1884). Obaj urodzili się w Bruśniku w Galicji, obaj osiedlili się w Karwinie i obaj byli górnikami. Zoną Stanisława, Maria,

pochodziła z Karwiny, z kolei żona Władysława, Anna, przyszła na świat w Rzepliniuku Strzyżewskim, miejscowości położonej niedaleko Tarnowa.

Następne posiedzenie Rady Przedstawicieli Kongresu Polaków odbędzie się w czwartek 26 września 2024 o godzinie 16.30. Spotykamy się w siedzibie Kongresu Polaków w RC, ul. Grabińska 458-33, Czeski Cieszyn 737 01.

INFORMATOR

Z REDAKCYJNEJ POCZTY

Fundusz Rozwoju Zaolzia

WSPOMNIENIA

W odwiedzinach u Kopernika

Już od kilku lat na początku roku szkolnego uczniowie drugiego stopnia PSP w Karwinie wyruszają poznawać ciekawe miejsca w Polsce. W tym roku wybraliśmy Toruń, w którym gościliśmy od 11 do 13 września.

W Żywym Muzeum Piernika w Toruniu. Fot. ARC

Symbolem miasta są pierniki, dlatego nie można było ominąć Żywego Muzeum Piernika. Skąd wzięta się nazwa, jaki jest tradycyjny przepis, dlaczego pierniki były bardzo drogie, jak wyglądała ich produkcja - tego wszystkiego dowiedzieliśmy się podczas warsztatów w tej placówce. Oczywiście najciekawszą częścią była ta praktyczna - każdy wypiekił swój własny piernik (część uczniów dowiedziało go do domu, niektórzy zjedli go jeszcze ciepłego). Przewodnicy zasmakowali nas również z miejscową gwarą i dlatego wiemy, że w Toruniu nie mówi się „tak”, ale „jo”.

Kolejne punkty programu: planetarium i seans „Wirująca Ziemia”. Kopernik i jego odkrycia towarzyszyły nam na każdym kroku. W jego rodzinnej kamienicy poznaliśmy szczegóły z życia astronoma i mogliśmy obejrzeć pomieszczenia, w których żył razem z rodziną. Muzeum Legend to oprócz legend również trochę aktorstwa oraz wiele śmiechu. Teraz już wiemy, że miasto założyli Krzyżacy, skąd pochodzi jego nazwa, kim byli fisyacy i jak pol-

skiego króla obłano zawartością... nocka. Sami zagraliśmy też w kilku scenkach.

Następny dzień rozpoczęliśmy od warsztatowego zwiedzania miasta. Dowiedzieliśmy się mnóstwo ciekawostek o Toruniu, ale też musieliśmy rozwiązać różne zadania, które przygotowali dla nas przewodnicy. Obejrzeliliśmy ratusz, spichlerze, Krzywą Wieżę, mury obronne i bramy miejskie, nietypowy przegięz i wiele innych ciekawych miejsc... Za nami są też mocne wrażenia w Niewidzialnym Domu - 60 minut w absolutnych ciemnościach. Wystawa umożliwia przeżyć, jak czują się niewidomi w mieszkaniu, na ulicy w parku. Do tego masa ciekawych i autentycznych informacji od niewidomych przewodników. Wieczorem część grupy odbyła nocny spacer. Najfajniejszą atrakcją było z pewnością biuranie między podświetlonymi strumieniami wody na Fontannie Cosmopolis.

W ostatnim dniu zaczęliśmy zajęcia w Mlynie Wiedzy. W naprawdę dużym centrum nauki (dwa budynki, sześć pięter) chyba każdy znalazł eksponat lub doświadczenie, które go zaciekawiło. Można by tu spędzić cały dzień. Poznanie Torunia miało podsumować gra miejska, ale pogoda pokrzyżowała nam plany - w deszczu nie było szans na jej realizację. Dlatego zjedliśmy obiad, wskoczyliśmy do autokaru i ruszyliśmy do domu.

Nasz wyjazd wsparł Fundusz Rozwoju Zaolzia Kongresu Polaków w Republice Czeskiej, za co dziękujemy.

PSP w Karwinie

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆTI SM, niedziela, wiadomości regionalne od godz. 6.00; powtórka na antenie ĆT2, niedziela od godz. 19.30. POLSKIE AUDYJCJE: po-pt: godz. 19.05 Ostrawa 107,3 MHz i Trzyniec 105,3 MHz.

RADIO KATOWICE: „U Polaków za Olzą” - niedz. godz. 13.05 na 103 FM. Archiwum audycji: radio.katowice.pl/Zaolzie.

CO W TERENIE

PTTS „BŚ” - Zaprasza 25 września na spacer z Piotrowicz-Zawady wzdłuż Piotrówki aż do jej ujścia do Olzy - 4,5 km. Powrót tą samą drogą do autobusu w Piotrowicach-Zawady. Spotykamy się na dworcu kolejowym w Karwinie o godz. 9.45, skąd wyjeżdża autobus do Piotrowicz-Zawady. Prowadzi Władysław Broda, tel. 778 594 777.

Wyjazd na wycieczkę autobusową na Babią Górę jest w sobotę 28 września o 6.10 z Karwiny, o 6.45 z Cz. Cieszyzna, kierunek Bielsko Biala - Żywiec - Oravská Polhora (nie jedziemy przez Trzyniec i Wędrzynię). Proszę nie zapomnieć o dokumentach, ubezpieczeniu, euro. Inf. tel. 605 239 165.

WYSTAWY

CZ. CIESZYŃ, KONGRES POLAKÓW, ul. Grabińska: wystawy pt.

wt-pt: w godz. 9.00-17.00, nie: w godz. 13.00-17.00.

CO ZA OLZĄ

COK „Dom Narodowy”, Centrum Folkloru Śląska Cieszyńskiego: do 30. 9. wystawa pt. „Cieszyńskie piękno - Hoczki”. Czynn: po-pt: w godz. 10.00-16.00.

Galeria Ceglana: wystawa Ewy Ćmok-Matykiewicz pt. „Malarstwo to mój żywioł”. Czynn: wt-pt: w godz. 8.00-16.00, so i nie: w godz. 9.00-17.00.

Miejska Galeria Sztuki Współczesnej 12: wystawa Toma Swobody pt. „Jeszcze jeden doktor w mieście”. Czynn: po-pt: w godz. 10.00-16.00.

Muzeum Śląska Cieszyńskiego, Galeria Wystaw Czasy: do 31. 10. wystawa pt. „Żywocice 1944”. Czynn: : wt, czw i nie: w godz. 10:00-15:00; śr: w godz. 12:00-17:00; pt, so: w godz. 10:00-16:00.

ekspozycja stała pt. „Sztuka gotyku i renesansu”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10:00-14:00; śr: w godz. 12:00-14:00; so: w godz. 10:00-14:00.

ekspozycja stała pt. „Na skrzyżowaniu dziejów i kultur”. Wejście na ekspozycję z przewodnikiem: wt, cz i pt: w godz. 10:00-14:00; śr: w godz. 12:00-16:00; so: w godz. 10:00-15:00; nie: w godz. 10:00-17:00.

WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja, Cieszyn: czynne codziennie w godz. 9.00-19.00.

Na zawsze pozostajesz w naszych sercach Dnia 26 września minie 40 lat, kiedy zmarł nasz Drogi Ojciec i Dziadek

śp. ALFRED KNIEZEK pochodzący ze Stonawy, później mieszkający w Cz. Cieszynie

Z szacunkiem wspominają najbliżsi. GL-476

Jest coś, co mrokom się opiera. Jest pamięć, a ona nie umiera. Dziś, 24 września mija 10. bolesna rocznica, kiedy opuściła nas na zawsze nasza Najdroższa

śp. ANNA NOGOWA z Nydku

Wszystkim, którzy razem z nami poświęca Jej chwilę wspomnień, dziękuję córka Halina z rodziną. GL-473

Nie umarłem, bo wiem, że żyję w sercach tych, których kochałem.

Dnia 24 września 2024 mija 15. rocznica śmierci

śp. TADEUSZA OSUCHOWSKIEGO z Hawierzowa

O chwilę wspomnień i zadumy proszą żona Marcela, córki Barbara z Jifikiem i Marcela z rodziną. RK-061

Dziękujemy za to, kim byłaś, za każdy dzień, który z nami żyłaś.

Dnia 24 września 2024 obchodziłaby 100. urodziny nasza Ukochana Mamusia, Babcia i Prababcia

śp. ALOJZJA TURKOVA z Mostów koło Jabłonkowa

O chwilę wspomnień i modlitwę proszą córka Halina oraz syn Erwin z rodzinami. GL-464

Byłaś dla nas wszystkim, Byłaś słońcem promieniem, Pozostaniesz na zawsze Najdroższym wspomnieniem.

W dniu 25 września minie pierwsza bolesna rocznica, kiedy przestało bić szlachetne serce naszej Kochanej

śp. WANDY ZIENTEK z Trzyńca

O chwilę wspomnień i zadumy proszą najbliżsi. GL-474

Polski udział w »Market Garden«

Obchody 80. rocznicy operacji „Market Garden” przewidziane są z dużym rozmachem - relacjonował dla PAP z Driel Paweł Marchlewski, twórca blogu „Historia w Drodze”. 18 września 1944 r. polscy żołnierze z 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej gen. Sosabowskiego wkroczyli do walki w operacji „Market Garden”.

Był to największy w czasie II wojny światowej atak powietrznodesantowy. Celem rozpoczętej 17 września 1944 r. operacji „Market Garden” miało być opanowanie przez alianckie oddziały powietrznodesantowe mostów na terenie Holandii (okupowanej przez Niemców) i utrzymanie ich do nadejścia oddziałów sił głównych aliantów. Przewidywano, że ten manewr może skrócić wojnę o kilka miesięcy.

Operacja została zaplanowana przez marszałka Bernarda Montgomery’ego, który stojąc na czele 21.

Grupy Armii, prowadził swoisty wyścig z dowódcą amerykańskiej 3. Armii gen. George’em Pattonem o to, kto pierwszy dotrze do terenów przemysłowych III Rzeszy. Montgomery przerekonał do swojego pomysłu gen. Dwighta Eisenhowera, naczelnego dowódcę wojsk alianckich w Europie. W operacji „Market Garden” wzięły udział powietrznodesantowe oddziały brytyjskie, amerykańskie i polskie. Ogółem 35 tys. żołnierzy.

Ambicje i nonszalancja Montgomery’ego były powodem zlekceważenia, na etapie planowania operacji, doniesień wywiadu holenderskiego o rozlokowaniu wojsk niemieckich oraz niektórych kwestii organizacyjnych, np. możliwości transportowych lotnictwa alianckiego czy prognoz meteorologicznych. Plany realizacji „Market Garden” okazały się zbyt ambitne w stosunku do realnych możliwości lotniczych, zwłaszcza samolotów i szybowców do jednorazowego przetransportowania wszystkich sił desantowych, dlatego

rozłożono desant powietrzny na trzy etapy. To spowodowało, że efekt zaskoczenia i siła pierwszego uderzenia były mniejsze, niż planowano. Załamanie pogody spowodowało kolejne problemy i opóźnienia.

Jako pierwsze 17 września zostały zrzucone do Holandii amerykańskie dywizje powietrznodesantowe - 82. i 101. - oraz brytyjska 1. Dywizja Powietrznodesantowa. Następnego dnia w Holandii wyładowały pierwsze oddziały polskiej 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej. 19 i 20 września gęsta mgła nie pozwoliła na przetransportowanie na teren walk reszty żołnierzy 1. SBS. Dopiero 21 września pozostali Polacy zostali desantowani na zachodnim brzegu Renu, w okolicy miejscowości Driel. Ich zadaniem miało być wsparcie walczących na drugim brzegu Brytyjczyków. W tym celu musieli przepłynąć przez Ren z pełnym wyposażeniem. Ten manewr został wykryty przez Niemców i silnie ostrzelany. Na drugi brzeg

dotarło tylko ok. 300 polskich żołnierzy. Było to niewielkie wsparcie dla broniących się resztkami sił oddziałów brytyjskich. 25 września Montgomery wydał rozkaz o wycofaniu wojsk na zachodni brzeg rzeki.

Aliantom udało się przejąć kontrolę nad pierwszymi mostami, ale ostatecznym rezultatem operacji była całkowita porażka, ponieważ nie zdobyto kilku kluczowych mostów, w tym ostatniego w Arnhem. Rozciągnięciu w czasie lądowania kolejnych oddziałów alianckich dało Niemcom czas na wzmocnienie obrony.

Straty aliantów były bardzo duże, brytyjska 1. Dywizja Powietrznodesantowa, walcząca pod Arnhem, została okrążona przez Niemców i doszczętnie zniszczona. Z 10 tys. brytyjskich spadochroniarzy ocalało jedynie nieco ponad 2 tys., pozostali zginęli, zostali ranni lub dostali się do niewoli. Amerykańskie jednostki straciły (zabici, ranni i wzięci do niewoli) ponad 4 tys. żołnierzy. Polska 1. Samodzielna Brygada Spa-

dochronowa straciła ok. 400 żołnierzy, w tym ok. 100 poległych.

Po klęsce operacji „Market Garden” dowództwo brytyjskie szukało winnego, a właściwie kozła ofiarnego, którego można by obarczyć winą. Nie mógł nim być marszałek Montgomery, kreowany przez propagandę na bohatera narodowego, więc winę zrzuciono na gen. Stanisława Sosabowskiego. Od samego początku tajemnicą poliszynela był fakt, że za błąd Montgomery’ego zapłacił polski generał. W wyniku oskarżeń o błędy w dowodzeniu w grudniu 1944 r. gen. Sosabowskiemu odebrano dowództwo 1. SBS i mianowano go inspektorem Jednostek Etapowych i Wartowniczych. Dopiero w latach 60., jeszcze za życia Montgomery’ego, europejscy historycy zaczęli podważać twierdzenia o winie za klęskę „Market Garden” oraz wykazywać błędy na etapie planowania operacji i dowodzenia podczas akcji. Przywrócono też dobre imię gen. Sosabowskiemu. (PAP)

NEKROLOGI

Dnia 19 lipca 2024 nagle zmarł

inż. RADEK CIMAŁA z Hawierzowa-Suchej

O chwilę wspomnień proszą koledzy. GL-472

Find us on X and YouTube with QR codes and social media icons.

PROGRAM TV

WTOREK 24 WRZEŚNIA

TVP 1
6.10 Wichrowe wzgórze (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Kościół z bliska **8.00** Akacja 38 (s.) **8.45** Ranczo 5 (s.) **9.45** Komisarz Alex 9 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 7 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyne. Wyzwania sawanny **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dzieciactwo (s.) **17.00** Teletexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda

20.30 Korona królów. Jagiellonowie (s.)

Rok 1432. Jagiełło (Sebastian Skoczen) czeka na spotkanie ze Świdrygiełłą (Michał Chrusciel). Chce się z nim pogodzić i doprowadzić do zerwania sojuszu brata z zakonem. Aleksandra Mazowiecka (Agnieszka Wagner) i Piotr Szafrańiec (Jacek Kopczyński) jadą w tej sprawie do Brzeźcia. Wszystko jest na dobrej drodze, ale intrygi komtura von Lansee (Maciej Maciejewski) i Hansa Vochsee (Sebastian Badurek) krzyżują im plany. Świdrygiełło pozwala sobie wzmówić, że królewski brat szykuje na niego zamach...

21.05 Porzucony (s.) **22.05** Magazyn Ekspresu Reporterów **23.00** 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - studio festiwalowe **23.20** Tak dużo i tak mało.

TVP 2

6.25 Jeden dzień z życia **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Mamaland. Zdrowie (talk-show) **11.55** ZdroWY Plan **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Barwy szczęścia (s.) **20.55** M jak miłość (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **22.30** Król (s.) **23.50** Nadzwyczajni (komediadramat, Belgia/Francja).

TVN

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Dlaczego ja? (s.) **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia. sport, pogoda **19.35** Malanowski (s.) **20.10** Sily specjalne - Polska (reality show) **21.50** Hitman (thriller Francja/USA) **23.55** Resident Evil. Ostatni rozdział (horror kopr.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Dlaczego ja? (s.) **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? (s.) **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek: Wdźwięczność (s.) **17.00** Gliniarze: Zemsta (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.35** Malanowski

(s.) **20.10** Sily specjalne - Polska (s.) **21.50** Hitman (thriller, Francja/USA) **23.55** Resident Evil: Ostatni rozdział (horror, Francja/Kanada/Niemcy/Japonia/USA/Australia/Wielka Brytania) **TVC 1**
5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.45** Teś **10.20** Wszystko-party **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.30** Sama w domu **14.05** Blask ognia (film) **15.45** Magnum (s.) **16.35** Podróż po Samoa **17.05** Setrny i Patil **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Żandarmskie humoreski (s.) **21.35** Choletry (s.) **22.40** Komicy na piątkę **23.35** Miejsce zbrodni - Drezno (s.) **1.05** AZ kwiz. **TVC 2**
5.59 Dzień dobry **8.30** Cudowna planeta **9.25** Výborná SHOW

10.10 Klejnoty średniowiecznej Francji

Ze wspaniałego pałacu królewskiego, zbudowanego na początku średniowiecza w centrum Paryża, zachowały się dwa zabytki: Sainte Chapelle, największa i najwspanialsza kaplica pałacowa swoich czasów, która w tym czasie przewyższała pięknem i znaczeniem nawet postępującą katedrę Notre-Dame, oraz Conciergerie, sala o imponujących rozmiarach. Te dwie wyjątkowe budowle powstały dzięki zastosowaniu niezwykle wymagających technik budowlanych i należą do perełek średniowiecznej architektury.

11.05 Nowe odkrycia w Pompejach **12.00** Wewnątrz metamózgu Zuckerberga **13.00** Przygody nauki i techniki **13.30** Nie poddawaj się **14.00** Królestwo natury **14.25** Wyspa Świętej Heleny **15.20** Tajemnicza bomba Hitlera **16.05** 1938: Chamberlain chce pokoju z Hitlerem **16.30** Córk i synowie pustkowi **17.25** Europa z lotu ptaka **18.15** Cudowna Ameryka **19.00** Na rowerze po Czechach **19.15** Magazyn chrześcijański **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Karol III, monarcha i człowiek **21.05** Ciało w mojej głowie **22.15** Pierwsze dni (s.) **22.50** The Square (film) **1.20** Fauda (s.).

NOVA

5.55 Śniadanie **8.35** Ulica (s.) **9.35** Ogólniak z o.o. (s.) **10.55** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** Mentalista (s.) **15.30** Zamienny się znanymi **16.57** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Hell's Kitchen **20.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.35** Malanowski (s.) **20.10** Moja mama i twój tata (reality show)

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.15** Male sprawy wielkiego miasta (s.) **10.30** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Powrót komisarza Rexa (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Zoo (s.) **21.45** 7 przypadków Honzy Dědka **22.55** Honeymoon (reality show) **23.45** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

ŚRODA 25 WRZEŚNIA

TVP 1
6.05 Wichrowe wzgórze (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Projekt. Nadzieja. Bursztynowe Skrzaty **8.00** Akacja 38 (s.) **8.45** Ranczo 5 (s.) **9.45** Komisarz Alex 9 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 7 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.50** Natura w Jedyne. Pszczoly - niewidzialny mechanizm **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej) **15.35** Gra słów. Krzyżówka (teleturniej) **16.05** Dzieciactwo (s.) **17.00** Teletexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy (mag.) **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny, sport, pogoda **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.05** Wszystkie pieniądze świata (dramat sensacyjny) **23.20** 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni - studio festiwalowe **23.35** Zabić, jak to łatwo powiedzieć (thriller USA). **TVP 2**
6.10 Pożyteczni.pl **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Tchnienie na tchnienie. Albert Koczar **11.50** Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyska **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** M jak miłość (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Barwy szczęścia (s.) **20.40** Przepis dnia (mag.) **20.55** Na dobre i na złe (s.) **21.55** Na sygnale (s.) **23.00** Nasi ulubieńcy (komediadramat).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** B&B love (s.) **12.05** Kuchenne rewolucje **13.10** Ukryta prawda (s.) **14.15** Detektywi (s.) **15.20** Doradca smaku **15.30** Kuchenne rewolucje. Restauracja Floriana **16.35** Ukryta prawda (s.) **17.40** Detektywi (s.) **19.00** Fakty **20.00** Doradca smaku (mag.) **20.10** Na sygnale (s.) **20.50** B&B love (s.) **21.30** Top Model (reality show) **23.05** Klara (s.).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Dlaczego ja? **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.35** Malanowski (s.) **20.10** Moja mama i twój tata (reality show)

21.50 Poranek kojota (komedia polska)

Kuba (Maciej Stuhr) jest rysownikiem komiksów, lecz nie wie, gdzie mieszka. Pewnego dnia poznaje znaną i atrakcyjną piosenkarkę Noemi (Karolina Rosińska), w której zakochuje się z wzajemnością. Ich zażyła znajomość nie podoba się Brylantowi (Michał Milowicz), narzeczonemu dziewczyny. Także bogaty ojczym Noemi, Stefan (Tadeusz Huk) sprzeciwia się temu związkowi. Z powodu ogólnej niechęci ze strony większości osób Kuba popada w prawdziwe tarapaty...

TVC 1

5.59 Studio 6 **9.00** Magnum (s.) **9.50** Faworyta sultana **10.10** Co umiały nasze babcie **10.40** E.L. Věk (s.) **11.30** AZ kwiz **12.00** Południowe wiadomości, pogoda, sport **12.30** Sama w domu **14.00** List **14.20** Morderstwo w Orient Expresie (film) **16.25** Magnum (s.) **17.15** AZ kwiz **17.40** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Gdzie jest mój dom? **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.10** Pustkowia (s.) **21.10** 13. komnata Davida Horvátha **21.40** Miejsce zbrodni - Berlin (s.) **23.10** W kręgu zbrodni: San Francisco (s.) **23.55** AZ kwiz.

TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Jak się żyło w Nowym Jorku w 1882 roku **9.20** Park Yellowstone - tykająca bomba **10.15** Francja, moja miłość **11.20** Cuda techniki **12.05** Kolej konna **12.20** Historia SS **13.15** Pierwszy kontakt - spotkanie z obcymi **14.00** Wołodimir Zelenki **15.00** Klejnoty średniowiecznej Francji **15.50** Telewizyjny klub niesłyszących **16.20** Ciało w mojej głowie **17.25** Historie budowli **17.35** Odyseja: mił czy rzeczywistość? **18.30** Archiwalne tajemnice **19.00** Tajemnice starożytnego Egiptu **19.15** Babel **19.50** Wiadomości w czeskim j. migowym **20.00** Poświataek waluciarzy **21.00** Wyspy Malezji **21.30** Bedeker **22.00** Średniowieczne serce Europy **22.30** Ulice nędzy (film)

0.20 Fauda (s.)

Córka Abu Ahmeda, Amir, zostaje ranna w eksplozji podczas przekazywania więźniów i zostaje przewieziona do izraelskiego szpitala. Żona Ahmeda, Nassrin, udaje się do niej, co kapitan Gabi Ayub chce wykorzystać. Wallid zaczyna kwestionować zdolności Abu Ahmeda. Klóć się, a Abu Ahmed zarzucza Wallidowi, że Szirin przekazuje informacje Żydom. Moreno ma za zadanie odnaleźć Dorona i sprowadzić go do Ministra Spraw Wewnętrznych. Tymczasem wstrząśnięty Doron przenosi się na terytorium palestyńskie. Reszta drużyny wraca do Izraela, gdzie czeka ich nieprzyjemna konfrontacja z Moreno.

NOVA

5.55 Śniadanie **8.30** Ulica (s.) **9.30** Jedna rodzina (s.) **10.50** Detektyw Monk (s.) **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.25** Przychodnia w różanym ogrodzie (s.) **13.35** Mentalista (s.) **15.30** Zamienny się znanymi **16.57** Popołudniowe wiadomości **17.30** Pościg **18.30** Ulica (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Hell's Kitchen **20.30** Na ratunek 112 **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.35** Malanowski (s.) **20.10** Moja mama i twój tata (reality show)

PRIMA

6.00 Nowy dzień **7.00** M.A.S.H. (s.) **9.10** Zoo (s.) **10.30** Policja Hamburg (s.) **12.30** Podkomisarz Brenda Johnson (s.) **13.30** Powrót komisarza Rexa (s.) **14.30** Policja w akcji **15.30** Tak jest, szefie! **16.40** Incognito **17.55** Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, pogoda, wiadomości kryminalne **19.55** Showtime **20.15** Para do zabicia (s.) **21.40** Show Jana Krausa **22.40** Honeymoon (reality show) **23.30** Tak jest, szefie! **0.30** Policja w akcji.

CZWARTEK 26 WRZEŚNIA

TVP 1
6.05 Wichrowe wzgórze (s.) **7.00** Transmisja mszy świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze **7.30** Pelnia wiary **8.00** Akacja 38 (s.) **8.50** Ranczo 5 (s.) **9.50** Komisarz Alex 9 (s.) **10.45** Ojciec Mateusz 7 (s.) **11.35** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **12.10** Agrobiznes **12.35** To się oplaca (mag.) **12.50** Natura w Jedyne. Estremadura **14.00** Wichrowe wzgórze (s.) **14.55** Jaka to melodia? (teleturniej)

15.35 Gra słów. Krzyżówka (teleturniej)

Poprzez masowo rozpoznawalny atrybut krzyżówki format w sposób naturalny eksploruje powszechne zamiłowanie widzów do współzawodnictwa bazującego na wiedzy, refleksie i umiejętności kojarzenia. W wersji telewizyjnej walory te rozszerzone zostają o elementy rywalizacji, strategii rozrywkowej i szczyta. Codziennie od poniedziałku do piątku czworo uczestników zmierzy się ze sobą, by zdobyć tytuł finalisty dnia...

16.05 Dziedzictwo (s.) **17.00** Teletexpress **17.20** Jaka to melodia? (teleturniej) **17.55** Klan (s.) **18.25** Reporterzy **18.45** Akacja 38 (s.) **19.30** Program informacyjny **19.55** Pytanie dnia **20.30** Korona królów. Jagiellonowie (s.) **21.05** Ojciec Mateusz 31 (s.) **22.05** Sprawa dla reportera **22.55** 49. Festiwal Polskich Filmów Fabularnych w Gdyni **23.15** Głos.

TVP 2

6.20 Operacja zdrowie **6.55** Barwy szczęścia (s.) **7.30** Pytanie na śniadanie **11.15** Lena na Kaukazie. Azerbejdżan **11.50** Dobre tytuły **12.30** Kolo fortuny (teleturniej) **13.15** Miłość i nadzieja (s.) **14.05** Va banque (teleturniej) **14.35** Na sygnale (s.) **15.05** La Promesa - pałac tajemnic (s.) **16.00** Kolo fortuny (teleturniej) **16.35** Familiada (teleturniej) **17.20** Miłość i nadzieja (s.) **18.15** Va banque (teleturniej) **18.50** Jeden z dziesięciu (teleturniej) **19.30** Barwy szczęścia (s.) **20.50** Tak to leciało! (teleturniej) **21.50** Krucjata 2. Znak bliźniąt **22.40** Informacje kulturalne **23.00** Hala odlotów (talk-show) **23.50** Zabójcze sekrety (thriller).

TVN

5.55 Ukryta prawda **6.50** Kuchenne rewolucje **7.45** Dzień Dobry TVN **11.30** B&B love (s.) **12.05** Kuchenne rewolucje. Namysłow **13.10** Ukryta prawda **14.15** Detektywi (s.) **15.20** Doradca smaku **15.30** Kuchenne rewolucje. Baku **16.35** Ukryta prawda **17.40** Detektywi (s.) **19.00** Fakty, sport, pogoda **19.40** Uwaga! **20.00** Doradca smaku **20.10** Na Wspólnej (s.) **21.50** B&B love (s.) **21.30** Kuchenne rewolucje **22.35** Odnajdź cie (film polski).

POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.30** Malanowski i partnerzy (s.) **9.30** Sekrety rodziny **10.30** Dlaczego ja? (s.) **11.30** Gliniarze (s.) **14.35** Dlaczego ja? **15.50** Wydarzenia **16.20** Interwencja (mag.) **16.30** Na ratunek 112. Jad (s.) **17.00** Gliniarze (s.) **18.00** Pierwsza miłość (s.) **18.50** Wydarzenia, sport, pogoda **19.35** Malanowski (s.) **20.10** Nasz nowy dom (reality show) **23.30** Tak jest, szefie! **0.45** Policja w akcji.

PROGRAM TV

CO W TEATRZE

SCENA BAJKA - CZ. CIESZYN: O Jeniškovi a Mařence (24, godz. 10.00); **▲ BOGUMIN:** O Jeniškovi a Mařence (25, godz. 17.00).

CO W KINACH

JABŁONKÓW: Boonie Bears. Kosmiczna przygoda miśków Boonie (24, godz. 18.00).

CZ. CIESZYN - Central: Kruk (24, godz. 17.30); Fantastyczna czwórka (25, godz. 16.30); **The Wild Robot** (26, godz. 16.30); Janżurka (26, godz. 18.30).

HAWIERZÓW - Centrum: Gru i Minionki. Pod przykrywką (24, 25, godz. 17.00); Kos (24, godz. 18.00); Zapisnik alkoholicy (24, 25, godz. 19.30); Vlny (25, godz. 9.30); Heaven in Hell (25, godz. 18.00); Panda i afrykańska banda (26, godz. 17.00); Beetlejuice Beetlejuice (26, godz. 18.00); Janżurka (26, godz. 19.30).

KARWINA - Centrum: Beetlejuice Beetlejuice (24, godz. 17.30); Oddity (24, 26, godz. 20.00); Mord (25, godz. 15.00); Garfield w filmie (25, godz. 17.30); Vlny (25, godz. 20.00); Janżurka (26, godz. 17.30); Love Lies Bleeding (26, godz. 18.00).

CIESZYN - Piast: Ozi. Głos deszczowego lasu (24, godz. 15.45); Niepewność. Zakończony Mickiewicz (24-26, godz. 17.30); Substancja (24, 25, godz. 19.45).

CO W STREAM-IE

Świat według Jeffa Goldbluma

Dokumentalny serial, w którym Jeff Goldblum, znany aktor i osobowość telewizyjna, bada różne aspekty codziennego życia w uniwersalny i ciekawy sposób. Każdy odcinek koncentruje się na innym temacie, który Goldblum odkrywa z dużą ciekawością i osobistym podejściem. Od kawy i tatauży po sport i modę - Goldblum wnikliwie analizuje, co sprawia, że te zjawiska są tak fascynujące i wpływowe w społeczeństwie. W swoim stylu, pełnym humoru i osobistego uroku, aktor przeprowadza wywiady z ekspertami, uczestniczy w różnych wydarzeniach i odkrywa historie, które stoją za każdym z tematów. Serial łączy edukacyjne elementy z rozrywką, prezentując świat w sposób, który jest zarówno informacyjny, jak i zabawny. „Świat według Jeffa Goldbluma” oferuje świeże spojrzenie na codzienne zjawiska, ukazując je przez pryzmat osobistych pasji i odkrywczych prowadzących. **Gdzie oglądać:** Disney+

Historia opowiada o futurystycznym robocie Rozzum 7134, który zostaje wyrzucony na brzeg bezludnej wyspy. Poznając swój nowy dom, nieoczekiwanie zostaje opiekunem osieroconej gęsi, której nadaje imię Brightbill. Wspólnie walczą o przetrwanie w trudnych warunkach, a udaje im się to dzięki pomocy grupy odmieńców, którzy stają się ich rodziną. Roz i spółka będą musieli stanąć w obronie wyspy przed inwazją wrogich robotów, które chcą za wszelką cenę sprowadzić Roz z powrotem do swojego twórcy.

z ekspertami, uczestniczy w różnych wydarzeniach i odkrywa historie, które stoją za każdym z tematów. Serial łączy edukacyjne elementy z rozrywką, prezentując świat w sposób, który jest zarówno informacyjny, jak i zabawny. „Świat według Jeffa Goldbluma” oferuje świeże spojrzenie na codzienne zjawiska, ukazując je przez pryzmat osobistych pasji i odkrywczych prowadzących. **Gdzie oglądać:** Disney+

Warsztaty w rytmie tańców ludowych

• Podczas pierwszej edycji w 2022 roku uczestnicy uczyli się m.in. tańców z Podhala. Fot. DANUTA CHLUP

Zespół Pieśni i Tańca „Suszanie” zaprasza zespoły folklorystyczne z całej okolicy na warsztaty tańców ludowych „We wspólnym rytmie”. Odbędą się w sobotę 9 listopada w Domu PZKO i Domu Robotniczym w Suchej Górze

POST SCRIPTUM

UŚMIECHNIJ SIĘ

MINIKWADRAT MAGICZNY I

Pionowo i poziomo jednakowo:

- służy do niszczenia i wykrywania min podwodnych
- mała rana
- system pracy lub trójdźwięk
- Marka rosyjskich samochodów osobowych, np. samara.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
TRĄŁ

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

MINIKWADRAT MAGICZNY II

Pionowo i poziomo jednakowo:

- gończy albo miłośny
- kąśliwość, kpina, cynizm, cierpkość
- niewielki, szybki i zwrotny statek żaglowy
- jezioro i wulkan na wyspie Luzon.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
TAAL

	1	2	3	4
1				
2				
3				
4				

KWADRAT MAGICZNY

Rozwiązaniem dodatkowym jest nazwa miasta na prawach powiatu. To drugie pod względem liczby ludności i trzecie pod względem powierzchni miasto w województwie wielkopolskim. Położone jest nad Prosną, u ujścia Swędrni.

Pionowo i poziomo jednakowo:

- błysk powstający przy uderzeniu o siebie dwóch krzemieni
- Hiszpania po angielsku
- ROZWIĄZANIE DODATKOWE**
- jednostka administracyjna we wschodniej części Nepalu
- sojusz USA, Australii i Nowej Zelandii.

Wyrazy trudne lub mniej znane:
RISKU

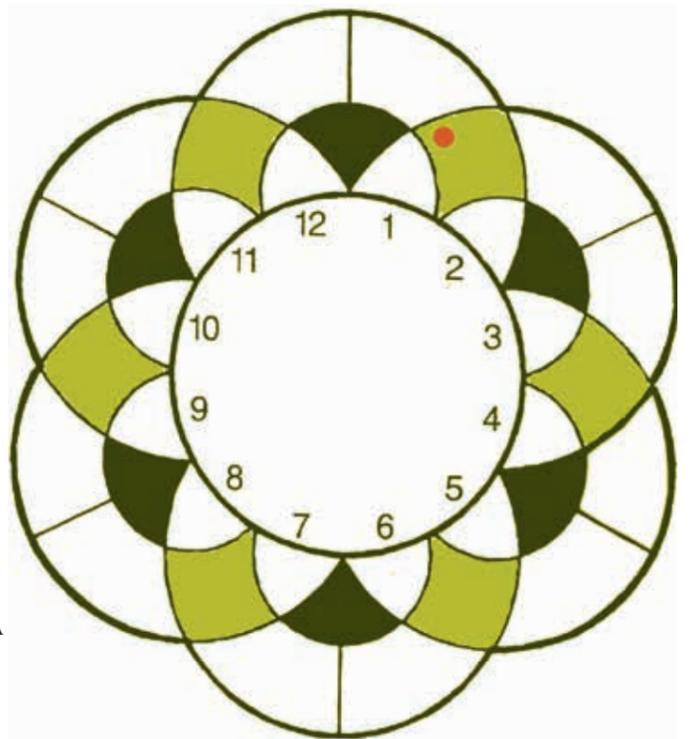
	1	2	3	4	5
1					
2					
3					
4					
5					

LOGOGRYF ŁUKOWATY

Rozwiązaniem jest nazwa miasta położonego w województwie łódzkim, w powiecie łęczyckim. Leży na historycznej ziemi łęczyckiej. W latach 1975-1998 miejscowość należała do województwa płockiego.

- 4. Marian, i Bartosz, aktorzy teatralni i filmowi
- 6. przywołać kogoś ruchem ręki, palca, głowy lub oczu
- 8. posiadający wąsy
- 10. barowy albo dyrektorski
- 12. w przenośni: bułka z masłem lub część owocu
- 2. pochyła ściana wykopu lub nasypu ziemnego.

Wyrazy trudne lub mniej znane: SKARPA

Wśród autorów poprawnych rozwiązań zostanie rozlosowana nagroda. Rozwiązania prosimy przysyłać na e-mail: info@glos.live. Termin ich nadsyłania upływa w piątek 4 października 2024 r. Nagrodę z 10 września otrzymuje **Krystyna Souček z Hawierzowa-Suchej Średniej**. Autorem dzisiejszych łamigłówek jest Jan Kubiczek.

Rozwiązanie kwadratu magicznego z 10 września: MIELEC

Rozwiązanie minikwadratu magicznego I z 10 września: SŁÓD, ŁYSI, ÓSMA, DIAZ

Rozwiązanie minikwadratu magicznego II z 10 września: PRYM, RODEO, YEATS, MOST

Rozwiązanie logogryfu łukowatego z 10 września: MROCZA